

Inarilaista elämää

Uusi koulukeskus rakentuu
Ivalojoen rantaan

4

Inari-passi auttaa
tutustumaan alueen
palveluihin

15

Inarissa satoja
kilometrejä upeita
kelkkareittejä

8

Tietoliikenne-
yhteydet paranevat

16

Sisältö:

- 3 Päätöksenteko sujuu hyvässä yhteistyössä
- 4 Uusi koulukeskus rakentuu Ivalojoen rantaan
- 5 Liike on lääke – jokaiselle
- 6 Spirit of Inari –seminaari järjestettiin viidennen kerran
- 7 Saariselän luonto on kuin luotu maastopyöräilyyn
- 8 Inarissa on satoja kilometrejä upeita kelkkareittejä
- 10 Saamelaisella on oikeus käyttää kunnan palveluissa saamen kieltä
- 12 Aiotko yrittäjäksi? Maksuton yrityspalvelu neuvoo
- 14 Väestönkasvu tuo haastetta asuntotilanteeseen
- 15 Inari-passi auttaa tutustumaan alueen palveluihin
- 16 Tietoliikenneyhteydet paranevat
- 18 Aluevaalit 2022
- 20 Yhteystiedot
- 24 Rokote on paras suojia koronavirusta vastaan

”Näinä vuosina kunta panostaa todella paljon erilaisiin koulutiloihin.”

Inarilaista elämää –asukaslehti toteutetaan ensimmäistä kertaa.

Lehti täydentää kunnan muuta viestintää, jotta tavoitamme jokaisen kotitalouden Inarissa. Lehden on suunniteltu ilmestyvän 1-3 kertaa vuodessa.

Kustantaja/Julkaisija: Inarin kunta
Lehden toteutus: Inarin kunta sekä Hilla Group
Päätoimittaja: Anne-Marie Kalla, Inarin kunta
Painopaikka: Waasa Graphics
Painos: 3700

Jakelu: Inarin kunnan kotitaloudet
Verkkojulkaisu: www.inari.fi/asukaslehti2021
Palautte: www.inari.fi/palaute

Kannen kuva: Juha Kauppinen, Hillin perhe testaamassa Ivalon keskustan pulkkamäkeä.
ISSN 2737-3487

Inarin kunnanjohtaja Toni K. Laine:

Optimistisina vuoteen 2022

Inarilaisittain voimme siirtyä varsin optimistisina vuoteen 2022. Matkailutoimiala on jälleen käynnistymässä, mikä heijastuu laajalti elinkeinoelämän eri sektoreihin ja myös viiveellä kunnan talouteen. Inarissa rakennetaan vuonna 2022 paljon, mukana on julkista rakentamista, mutta tiedossa on paljon myös yksityisiä investointeja elinkeinoelämän puolella.

Vuosi 2021 oli myös vilkas omakoti- ja vapaa-ajan asuntojen rakentamisen osalta, uskon myös tämän trendin jatkuvan. Vuokra-asuntoja sekä muuta asuntorakentamista on myös kuntaan tulossa runsaasti lisää, mikäli ARA tekee alueellemme myönteisiä päätöksiä.

Kunnan osalta ensi vuotta värittää soten siirtyminen hyvinvointialueelle, mikä on massiivinen projekti. Päätöksentekoon on tulossa myös mm. Inarin koulun rakentaminen. Lisäksi lienee aika alkaa pohtia myös kuntastrategiaa ja mm. digitalisaation edistämistä kohti uutta kuntaa.

Näinä vuosina kunta panostaa todella paljon erilaisiin koulutiloihin. Haluamme taata lapsille ja nuorille varmasti terveelliset ja turvalliset tilat.

Uusien koulujen rakentamisella luodaan myös moderneja oppimisympäristöjä sekä monikäyttöistä tilaa kuntalaisille pitkälle tulevaisuuteen. Uudet koulurakennukset ovat myös energiatehokkuudeltaan ja tilankäytöltään huomattavasti tehokkaampia kuin vuosikymmenien takaiset ratkaisut.

Korona-aika on ollut kaikille raskasta monella tapaa. Inarilaisten suhtautuminen ja toiminta koronatilanteessa on kuitenkin ollut monella tapaa kiitettävää. Esimerkiksi maskien käytön osalta inarilaiset ovat toimineet pääosin esimerkillisesti ja rokotekattavuuskin on varsin hyvä. Tilanteen säilyminen hyvänä alueellamme on tärkeää meille monella tapaa, ei pelkästään terveyden, vaan myös elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja työllisyyden näkökulmista.

Inarin kunnassa parasta on mahdollisuus elää erilaista elämäntapaa kuitenkin runsaiden palveluiden piirissä. Ainutlaatuinen luonto, monikulttuurisuus, matkailun mahdollistama runsas palvelutarjonta ja mm. metsästys- ja kalastusoikeudet valtion alueilla ovat vetovoimatekijöitä.

Siksi ei olekaan ihme, että Inari on jo pitkään ollut varsin vetovoimainen kunta. Työpaikkakehitys on myös ollut pääosin suotuisaa, joten Inarista löytyy sekä elämyksiä että toimeentulon mahdollisuuksia.

Inarin kunnanvaltuuston puheenjohtaja Janne Tervahauta:

Päätöksenteko sujuu hyvässä yhteistyössä

Inarin kunnanvaltuuston puheenjohtaja **Janne Tervahauta** kehuu kunnan päätöksentekoon liittyvää yhteistyötä.

– Meillä on hyvät ja toimivat yhteydet valtuutettujen ja viranhaltijoiden välillä ja päätöksenteossa on välttytty suurilta riidoilta, vaikka kaikista asioista ei Inarisaakaan olla aina samaa mieltä.

Tervahauta itse haluaa käyttää kaiken mahdollisen ajan valtuustotyöskentelyyn liittyviin asioihin.

– Työ on ollut vaativaa ja aikaa vievää, mutta olen kuitenkin pitänyt tehtävästä. Olen saanut kaiken tarvitsemani avun viranhaltijoilta ja muilta valtuutetuilta, puolueista riippumatta. Tämä myös varmasti kuvastaa inarilaista päätöksentekoa ylipäätään.

Yksi puheenaihe kunnallisessa päätöksenteossa viime aikoina on ollut saamen kielen käyttö.

– Valtuuston kokoukseen julkisena ja edustuksellisenä kunnan korkeimpana päätöksentekuelimenä kuuluu Inarissa myös saamen kieli. Itse olen iloinen, että saamea valtuustossa myös käytetään.

Tervahauta uskoo, että tulkkauskäytännöt ja saamen käytettävyys varmasti ajan mittaan kehittyvät entisestään ja mahdolliset pelkotilat saamenkielen käyttöön liittyen varmasti hälvenevät.

– Ainakin itselläni on tavoitteena, että valtuuston kokoukset voidaan jatkossa läpi viedä entistä paremmin kuntalaisten oikeudet ja tarpeet huomioiden, voimassa olevia lakeja noudattaen mutta kuitenkin siten, että varsinainen päätöksenteko pysyy kokousten keskiössä.

– Toinen asia on sitten luottamushenkilöiden ei-julkiset tilaisuudet ja suljetut kokoukset, mm. lautakuntien kokoukset. Niiden kielikäytännöistä on keskustelua syntynyt enemmän ja tätäkin keskustelua tulee voida käydä.

Miten yleisesti saamenkielisten palvelujen tilanne kunnassa?

– Minusta meillä on kohtuullisen hyvä tilanne. Mitenkään helppoa tai itsestään

selväähän laadukkaiden palvelujen tarjoamisen onnistuminen neljällä kielellä ei ole.

– Kaikki lähtee mielestäni siitä, että kunnan rooli asiassa tunnustetaan eli että kunta huolehtii sille annetuista tehtävistään.

Millaisin keinoin yleensä saamen kielen asemaa voidaan vahvistaa?

– Lasten ja nuorten saamen osaamista ja käyttöä vahvistamalla. Minä luotan siihen, että nämä lapsena opitut ja luodut keskusteluyhteydet ja -kanavat kantavat vanhempanakin ja siksi tärkeintä on turvata saamenkielinen varhaiskasvatus ja perusopetus ja sitä kautta varmistaa kielen säilymistä ja käytettävyyttä.

– Monessa perheessä on varmasti halua ja tarvetta auttaa kielen oppimisessa ja säilymisessä, mutta ollaan samalla huolissaan, että kyetäänkö perheenä lasta opinnoissaan tukemaan.

Yksi varmasti kuntalaisia puhuttava asia, joka tulee kunnan päätöksentekoon lähiaikoina, on maapoliittinen ohjelma. Mitä se käytännössä kuntalaisten kannalta tarkoittaa?

– Maapoliittinen ohjelma on Inarin alueen maankäytön ”pelikirja” ja osa kuntastrategiaa. Sen avulla pyritään luomaan ja osoittamaan raamit ja periaatteet mahdollisimman pitkäjärjestyksellä kaikelle kuntaa koskevalle maankäytölle: mm. maanhankkimiselle ja -myymiselle, kaavoituksen painopisteille, luonnonvarojen käytölle jne.

– Ohjelman tarkoituksena on myös luoda ennustettavuutta maankäyttöön ja auttaa suunnittelussa myös esimerkiksi yrittäjiä heidän omien liiketoimintojensa suunnittelussa.

Kokonaisuutena kuntalaisten kannalta ohjelman tulisi Tervahaudan mielestä auttaa hahmottamaan miksi ja miten kunta hankkii ja myy maata, minkälaiset ovat kunnan tahtotila, asenteet ja arvot suhteessa esimerkiksi luontaiselinkeinoihin, kaivoksiin, tuulivoimaan, uusiin suojelualueisiin, elämykselliseen tarpeisiin ja ylipäätään maankäyttöön.

– Olen todella onnellinen, että omat lapseni ovat voineet Ivalossa olla saamenkielisessä päivähoitossa ja käydä peruskouluunsa omalla äidinkiellään, pätevien ja hyvien opettajien opetuksessa, Janne Tervahauta sanoo.

– Suuria muutoksia nykyisiin periaatteisiin ei ole nähdäkseen tulossa. Ehkäpä joissakin keskusteluissa maapoliittiseen ohjelmaan on ladattu epärealistisiäkin odotuksia esimerkiksi vaikkapa hotellien hajakentän sijaitsemiseen liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi.

Tavoitteena on saada maapoliittinen ohjelma valtuuston hyväksyttäväksi vuoden 2022 aikana.

Ikä: 46 vuotta

Ammatti: Maanmittausinsinööri

Harrastukset: Jääkiekko ja perinteiset inarilaiset luontoon liittyvään elämäntapaan liittyvät harrastukset kuten marjojen poiminen.

Inarin kunnassa saamelaisilla luottamushenkilöillä on halutessaan oikeus käyttää saamen kieltä kokouksissa. Valtuuston, kunnanhallituksen sekä lautakuntien ja jaostojen kokouksiin kunta järjestää tarvittaessa tulkkauksen saamen kielestä suomen kieleen. Saamen kielellä tarkoitetaan kaikkia kunnan virallisia saamen kieliä, inarinsaamea, pohjoissaamea ja koltansaamea.

Valtuuston puheenjohtaja Janne Tervahauta ja Ivalon lukion rehtori Ulla Hynönen muuraavat 12.10.2021 Ivalon koulukeskuksen peruskiveä.
KUVA: Pirkko Olli

Uusi koulukeskus rakentuu Ivalojoen rantaan

Inarin suurimpaan taajamaan, Ivaloon, on rakenteilla uusi koulukeskus, jonka on määrä valmistua syksyyn 2022 mennessä.

Uuden koulukeskuksen rakennuttaminen lähti puhtaasti uuden koulun tarpeesta.

– Tätä kokonaisuutta on työstetty viitisen vuotta. Entisillä kouluilla tulivat vastaan sisäilmaongelmat, joten tarvetta uudelle koululle toden teolla oli, kertoo Inarin kunnan sivistysjohtaja **Ilkka Korhonen**.

Uusi koulukeskus nousee vanhan alakoulun tontille.

– Koulukeskus rakentuu kuitenkin hienon eri kohtaan kuin missä nykyinen alakoulu sijaitsee. Koulukeskus rakennetaan kahteen kerrokseen, ja se tulee sisältämään esi-, peruskoulu- että lukio-opetuksen. Rakennuksen suunnittelun laskentalukuna on käytetty 550 oppilasta, ja kaikkien rakennuksessa tulee olemaan 9100 kerrosalaneliötä.

Koulukeskukseen rakentuu lisäksi 180 paikkainen auditorio sekä 1000 neliön kokoinen liikuntahalli, joka on jaettavissa kolmeen eri osioon.

– Se palvelee myös iltakäyttäjiä, kun koko salin kapasiteetti voidaan pitää yhtäaikaisesti käytössä. Liikuntasalin läheisyyteen tulee lisäksi kuntosali, joka on

HAVAINNEKUVA:
Tuomas Niemelä, Alt Arkkitehdit Oy.
Koulukeskuksen rakentaa Lehto Group.

kuntalaisten käytettävissä.

– Myös Ivalon alueella ruokapalvelu liikelaitoksen valmistuskeittiön toiminta tullaan keskittämään jatkossa uuden koulukeskuksen keittiöön. Korhosen mukaan uudessa koulukeskuksessa on kyseessä niin sanottu ”elinkaarihanke” johon sisältyy uudisrakentamisen lisäksi ylläpito- ja käyttäjäpalvelut tulevan 20 vuoden ajan.

– Rakennukselle on määritetty tietty arvo, joka tällä kiinteistöllä on 27 miljoonaa euroa. Rakennuttamiseen liittyy 20 vuoden palvelusopimus, joka on yhdessä yhteensä 43 miljoonaa euroa.

– Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että koulun kiinteistön omistaa Kuntarahoitus Oy, jolle Inarin kunta maksaa vuokraa. Palvelusopimuksessa on määritetty, että kunto tulee olla laadullisesti 85 % uuden arvosta ja kiinteistöllä on jäännösarvo, jolla kunta voi sen lunastaa tai tehdä uuden sopimuksen kiinteistöstä 20 vuoden päästä. Korhonen kertoo, että koulukeskuksen rakentamisaikataulussa on pysytty.

– Tarjoustoimittajalla oli suunnitelma tarjoustä tehdessään, että rakennustyöt tulisivat olemaan valmiina elokuuhun 2022 mennessä. Ja siltä se vahvasti näyttääkin.

Inarin kouluja halutaan uudistaa

Inarin kunnan sivistysjohtaja Ilkka Korhosen mukaan 1950-luvulla rakennettu Sevetijärven yhteiskoulun toinen rakennus on tullut käyttöikänsä päähän.

– Sitä olisi tarkoitus uudistaa nykymaailman standardeja vastaaviksi. Vanha rakennus pitäisi purkaa pois ja rakentaa kokonaan uusi nykyisen rakennuksen paikalle.

Inarin kunnanhallitus on käsitellyt niin ikään 1960-luvulla rakennetun Inarin kirkonkyläkoulun rakentamispäätöstä.

– Nyt Inarin kirkonkylän koulun asia on menossa valtuustoon, jossa tehdään varsinainen rakentamispäätös.

Korhonen toteaa, että koulurakentamisista ja niiden edistymisistä pyritään tiedottamaan säännöllisesti.

– Inarin kunnan nettisivuilta löytyy päivittyvää tietoa koulurakentamisen edistymisestä niin Ivalossa kuin Inarissa. Sitä saa käydä seurailemassa.

Marja Guttorm:

Liike on lääke – jokaiselle

Vuonna 2006 Inarin kansalaisopistosta minua pyydettiin ohjaamaan liikuntaa Inarissa ja Kaamasessa. Keväällä 2006 suoritin liikuntalääketieteen appron, ja aloitin jumppien ohjaamisen. Liikuntalääketieteen aineopinnot suoritin 2007. Halusin kehittää itseäni ohjaajana ja suoritin päälle Aikuisliikunnan kolmivuotisen ammattitutkinnon. Olen lisäksi kahvakuula-, Asahi Health-, Lavis- ja kuntosaliohjaaja.

Tällä hetkellä ohjaan miesten liikuntaa, pallojumppaa, Lavis-lavatanssijumppaa, kuntosalia, kahvakuulan perusteita, kehonhuoltoa ja venyttelyjumppaa. Aiemmin ohjelmassa on ollut myös Asahi, juoksukoulu, sauvakävely sekä lastenjumppa. On ollut ihana havaita, että ihmiset ovat alkaneet liikkumaan ja harrastavat liikuntaa monipuolisesti.

Sittemmin mukaan on tullut myös inarinsaamen kurssi. Taustaltani inarinsaamelaisena halusin käydä kielen intensiivikurssin 2013-14, ja voidakseni jatkaa kielen käyttöä aloin vetämään inarinsaamen kurssia. Tällä hetkellä mukana on 8 henkilöä. Ja voin sanoa, että kieliopin haltuunotto vaatii töitä. Olenkin vetänyt semmoisia vapaamuotoisemman puhumisen tunteja, johon kielioppi tulee mukaan kuin salaa. Haluan viedä inarinsaamea eteen päin, koen sen tärkeäksi.

Näissä opetushommissa olen ollut mukana niin suurella sydämellä, että ihan on pitänyt itseään hillitä. Mutta olen saanut enemmän tästä kuin antanut. Ilman hyviä, ihania oppilaita ei tätä iloa olisi minullakaan! Kursseihin voi lähteä vielä mukaan, ne jatkuvat kevätkaudella.

Huom. Marja on juossut maratonin kahdesti alle 3.15.00.

Spirit of Inari –seminaari järjestettiin viidennen kerran

Matkailuyrittäjät ja toimijat kokoontuivat Saamelaiskulttuurikeskus Sajokseen perjantaina 12.11., kun Inarin kansainvälinen matkailuseminaari järjestettiin vuoden tauon jälkeen. Seminaariin osallistui paikan päällä runsaat sata henkilöä ja etäyhteydellä noin viisikymmentä. Maksutoman tapahtuman tavoitteena on välittää ajankohtaista tietoa matkailualalta tasapuolisesti kaikille yrittäjille ja toimijoille sekä tarjota verkostoitumismahdollisuuksia. Tapahtuman järjestivät Inarin kunnan yritys- ja kehittämispalvelut ja Inari-Saari- sekä Matkailu Oy.

Tänä vuonna teemoina olivat outdoor-matkailun hyödyt, inklusiivinen matkailu, matkailurakentaminen luontoympäristössä ja kansainväliset markkinatoukset. Kansainvälisten matkanjärjestäjien ja alueen matkailuyrittäjien välillä järjestettiin virtuaalinen workshop viikkoa ennen seminaaria.

Seminaarin esitykset ovat nähtävissä uutis- ja tiedotesivulla www.inari.fi.

Pykeijan Elsa Haldorsen palkittiin seminaarissa

Pykeijan Jäämeren Saunan yrittäjä **Elsa Ingilæ Haldorsen** on monille inarilaisille tuttu, niin matkailuyrittäjille kuin kuntalaisille. Inarin kunnanjohtaja **Toni K. Laine** luovutti hänelle Spirit of Inari -seminaarissa kunniakirjan suomalais-norjalaisten suhteiden lähentämisestä ja ansiokkaasta yritystoiminnasta, joka edistää suomalaisten ja norjalaisten välisiä kohtaamisia Pohjois-Norjassa sekä yritysten välistä yhteistyötä yli rajan.

Lämmihenkisessä palkitsemistilaisuudessa Elsa kiitti Inarin kuntaa muistamisesta ja toivoi, että yhteistyö laajentuisi koko Varangin ja Pohjois-Suomen alueille. Elsan elämäkerta julkaistiin kesällä ja sitä on myytävänä useissa paikoissa Inarin kunnassa.

Pohjoisten rajakuntien neuvosto kokoontui Inarissa

Inarin kunta on mukana Pohjoisten rajakuntien neuvostossa, johon kuuluu 15 kuntaa Suomesta, Norjasta, Ruotsista ja Venäjältä. Neuvosto pyrkii edistämään yhteistyötä yli pohjoisten rajojen ja nostamaan esiin rajakuntien asukkaille tärkeitä asioita. Neuvoston yleiskokous pidettiin Inarissa matkailuseminaarin yhteydessä. Paikan päällä oli norjalaisia ja suomalaisia päättäjiä. Venäläiset osallistuivat etäyhteydellä. Uuteen hallitukseen valittiin Suomesta Inarin kunnanjohtaja **Toni K. Laine** ja Enontekiön kunnanjohtaja **Jari Rantapelkonen**. Hallituksen puheenjohtajana aloittaa Sör-Varangin pormestari **Lena Norum Bergeng**, joka kutsuu ensimmäisen kokouksen koolle Kirkkoniemeen helmikuussa.

Saariselän luonto on kuin luotu maastopyöräilyyn

Saariselästä kehitetään pohjoisen pyörämatkailun kärkikohdetta EAKR-rahoitteisessa Inarin kunnan hankkeessa. Hankkeessa on mukana myös paikallisia yrityksiä. UK-kansallispuiston avaaminen pyöräilijöille 2017 herätti kotimaisten matkailijoiden kiinnostuksen Saariselkään pyöräilykohteena. Tätä pyritään vahvistamaan entisestään ja tavoitteena on houkutella myös kansainvälisiä pyöräilijöitä.

Arktisen luonnon ohella pyöräily Saariselällä on uniikkia reiteille pääsemisen helppouden sekä lajin ympärivuotisuuden ansiosta. Saariselältä löytyy 230 km kesäpyöräilyreittiä sekä talvella 70 kilometriä huollettua talvipyöräreittiä. Erityispiirteenä nostetaan esiin avotunturit sekä laajat erämaiset alueet kylien palvelujen välittömässä läheisyydessä. Hankkeen tuotokset, kuten kesä- ja talvikartat, brändätään Open Fell Biking brändin alle. OFB kesäkartasta löytyy 9 ympyräreittiä kuvauksineen ja lu-

kituksineen, joista on helppo valita itselle sopivat.

Pyöräilybuumin vaikutuksesta vuokra- pyörämäärä on tuplaantunut hankkeen aikana – ollen nyt 400. Sähköpyörien vallankumous tuo uusia asiakasryhmiä poluille. Avotunturien huiput on sähköpyörällä helposti saavutettavissa ja myös lapsiperheet ovat löytäneet lajin. Hankekoordinaattori **Tuija Laitakari** uskoo kasvun jatkuvan.

– Reittien ja palvelujen monipuolistuessa lajista on rakentumassa yksi matkailun tukipilareista, kuten hiihdosta aikoinaan, visioi Laitakari. Esimerkiksi Ski Saariselän alueen kehittäminen mahdollistaisi suositun hisivetoisen flow-pyöräilyn alueella. Myös harjoittelupaikoille on tarve. Polkijat treenaavat taitojaan ennen poluille lähtöä ja ne toimivat kohtaamispaikkoina paikallisille.

Laitakari osallistui Visit Finlandin opintomatkalle Keski-Eurooppaan ja sai ideoita mm. lajin kasvun esiin tuomiin haasteisiin. Polkujen kuluminen, haastavat kohtaamiset

sekä eri lajien tasapuolinen kohtelu ovat hoidettavissa. Hyvällä ennakosuunnittelulla ja kommunikoinnilla päästään pitkälle, Laitakari tarkentaa. Polut kuuluvat kaikille ja ruuhkapaikoissa käyttäjäryhmiä voidaan eriyttää.

Laitakari kertoi pyörämatkailuhankkeesta Spirit of Inari –seminaarissa, ja vastaanotto oli innostunut. Monet näkevät, että lajin kasvavassa harrastajajoukossa on potentiaalia kesämatkailun piristäjänä.

– Seminaarissa kuulin Claude Balsigerin, Allegra Tourismus, kertomana miten matkailua on kehitetty ympärivuotiseksi maastopyöräilyn avulla. Pyöräilyyn satsatut eurot on saatu moninkertaisesti takaisin mm. Söldenissä Itävallassa, joka on laskettelun lisäksi nykyään tunnettu pyöräilykohteena. Claude Balsiger on tuonut pyörämatkailuosaamista Lappiin Visit Finland outdoor strategian kehittämistyössä.

KUVA:
Hendrik Morkel

Jutta Lehikoinen on yksi alueen reittien huoltajista. Inarin kunnan alueella on todella runsaasti luonnonkauniita reittejä moottorikelkkailijoille. KUVA: Juha Kauppinen

Vapaa-ajan moottorikelkkailu on tarkoitettu reiteille ja urille

Inarissa satoja kilometrejä upeita kelkkareittejä

Inarin kunnan alueella on moottorikelkkareittejä ja -uria yhteensä 1078 km, joista kunnan talvikunnossapidossa on noin 268 km (Moottorikelkkareittejä 178 km ja Moottorikelkkauria 90 km).

Inarin kunta huoltaa kaikki kunnan alueella olevat moottorikelkkareitit. Ne sijaitsevat pääosin Ivalon ympäristössä. Pisin yhtenäinen reitti kulkee kuitenkin Inarin kirkonkylästä Kittilän Pokkaan, ja sieltä puolestaan Leville ja Kittilään.

Kelkkauria löytyy Saariselältä Sodankylään, Raja-Jooseppiin ja Ivalo, josta puolestaan pääsee Nellimiin, Näätämöön, Nuorgamiin ja Inariin, ja sieltä edelleen Utsjoelle ja Karigasniemelle. Inarin kunnan alueella suuri osa kelkkaurista on Metsähallituksen mailla ja ylläpitämiä.

Inarin kunnan moottorikelkkareittejä ja -uria huoltaa reittimestarin lisäksi 2 kun-

“Paikkakuntalaiselle uralupa on maksuton.”

nossapitotyöntekijää Inarissa ja 4 kunnossapitotyöntekijää Ivalossa, kertoo Inarin kunnan reittimestari **Kyösti Lyöri**.

Mikä on kelkkareitin ja kelkkauran ero?

Moottorikelkkailureitti on tieliikennelain (729/2018) 2 §:n 1 kohdassa tarkoitettu

tie, joka on tarkoitettu moottorikelkkailijakenteeseen. Virallisella moottorikelkkareitillä ajettaessa tulee olla vähintään T-luokan ajokortti. Erillistä lupaa ei tarvita virallisilla moottorikelkkareiteillä liikuttaessa. Moottorikelkkareitillä nopeusrajoitus enintään 60 km/h ja jos kelkkaan on kytketty reki, jossa kuljetaan henkilöitä, on suurin sallittu nopeus 40 km/h.

Virallisille kelkkailureiteille ei ole lumiseen aikaan asiaa moottorittomilla ajoneuvoilla, kuten polkupyörillä tai eläinvaljakoilla, ellei reitinpitäjä ole erikseen tätä lisäkilvellä sallinut.

Moottorikelkkaurat ovat maksullisia, epävirallisia reittejä, joiden käyttö edellyttää kirjallista lupaa. Paikkakuntalaiselle lupa on maksuton. Uralupa oikeuttaa kelkkailuun kaikilla Metsähallituksen merkitsemillä moottorikelkkaurilla koko maassa.

Ulkopaikkakuntalaiselle henkilökohtainen uralupa maksaa 50 €/Kausi.

Jääpeitteisillä alueilla ja maastossa kelkkailu. Jääpeitteisillä vesialueilla liikuttaessa ei tarvita erillistä lupaa. Jääpeitteisellä alueella nopeusrajoitus on enintään 80 km/h. Maastoliikenteeseen tarvitaan aina maanomistajan lupa. Valtionmaille maastoliikenneluvan myöntää Metsähallitus.

Kelkkareitit tunnistaa pyöreästä sinisestä liikennemerkistä, jossa on valkoinen moottorikelkan kuva. Kelkkauran tunnus on neliömuotoinen.

Reitit ja urat löydät:
inari.karttatiimi.fi

Valitse aineistosta Reitistöt – moottorikelkkareitit ja moottorikelkkaurat.

Vinkit turvalliseen moottorikelkkailuun:

- Kypärä on moottorikelkalla liikuvan tärkein turvallisuusvaruste.
- Tutustu kelkkaasi, tarkista ajovarusteet. Varaudu sään ja kelin muutoksiin. Älä kelkkaile alkoholin vaikutuksen alaisena.
- Ole valmis auttamaan. Varmista avun saanti ja kehitä erätaitojasi.
- Opettele tulkitsemaan karttaa ja osaa suunnistaa. Ilmoita ainakin läheillesi reittisi, etappisi ja arvioitu paluuaikasi.
- Varo heikkoja jäitä.
- Huomioi kelkkaillessa vastaan tulijat, muut maastossa liikkujat, porot ja luonnoneläimet sekä ranta-asukkaat.
- Ota huomioon kyydissä olevien turvallisuus.
- Huolehdi omat roskasi maastosta mukaasi.
- Hätätilanteiden varalta lataa puhelimesi 112 Suomi – mobiilisovellus.

Kaunispään rinteen kelkkauralta.
KUVA: Pertti Turunen

Saamelaisella on oikeus käyttää kunnan palveluissa saamen kieltä

Kun käynti edellyttää ajanvarausta, sinulle tarjotaan saamenkielistä palvelua joko suoraan tai tulkkauksen kautta, edellyttäen että

tietoihisi on lisätty merkintä siitä, että toivot saamenkielistä palvelua. Kerro ajanvarauksen yhteydessä tarvittaessa, että haluat saamenkielistä palvelua ja täsmennä, millä saamen kielellä palvelua tarvitset. Jos yksikössä työskentelee saamenkielinen työntekijä, sinulle pyritään varaamaan aika juuri tälle työntekijälle, muutoin sinulla on halutessasi oikeus tulkkaukseen.

Kun tarvitset kiireellistä palvelua, esimerkiksi terveyskeskuksen päivystyksessä, eikä sinua ole mahdollista ohjata suoraan saamenkieliselle työntekijälle, pyrimme ensisijaisesti käyttämään tulkkina talon omaa, saamenkielistä henkilöstöä. Jos heitä ei ole käytettävissä, voimme soittaa läpi freelance-tulkkieliamme tulkkeja ja kysyä, pystyisikö joku saman tien tulkkamaan puhelimen tai muun etäyhteyden kautta.

Voit ottaa vastaanotolle mukaasi omaisen tai muun läheisen henkilön kieliavuksi,

mutta kunta ei maksa tästä hänelle palkkaa. Kunta järjestää tulkkauksen vain oman henkilöstönsä tai käyttämiensä freelance-tulkkien kautta, sillä kunta haluaa varmistua käyttämiensä tulkkien ammattitaidosta.

Ajanvaraus onnistuu tällä hetkellä suomeksi tai englanniksi. Jos haluat kysyä jotain tai keskustella kunnan palveluista saamen kielillä, voit olla yhteydessä pohjoissaameksi avohoidon johtaja **Mirja Laitiin**, puh. 040 844 5627, inarinsaameksi viestintä- ja yhteistoimintapäällikkö **Anne-Marie Kallan**, puh. 040 723 0697.

Voit olla yhteydessä myös suoraan saamenkieliseen henkilöstöön asioissa, jotka eivät vaadi ajanvarausta. Voit lähettää tiedustelusi saameksi myös sähköpostitse.

Löydät tietoa kunnan saamenkielisistä työntekijöistä toimialoitain kunnan nettisivuilta: <https://www.inari.fi/fi/yhteystiedot/saamenkieliset-tyontekijat.html>

Saamea osaavan työntekijän kieli-
taidosta kertoo
rintamerkki
Sáámást muin (is)
Sámás muinna (ps) tai
Säämast muin (ks)

Inarin kunta on toteuttanut saamenkielisen palvelupolun ja tulkkauksen ohjevideon kaikilla saamen kielillä ja suomeksi. Löydät videot kunnan Youtube-kanavalta [youtube.com/c/Inarinkuntaan](https://www.youtube.com/c/Inarinkuntaan) sekä kotisivuiltamme www.inari.fi

Sämmilijn lii vuoigâdvuotâ kevtiid sämikielâ kieldâ palvâlusâin

Ko eellim váátá ääigiväridem, te faallâp tunjin sämikielâlii palvâlem jo-uv njuolgist teikâ tulkum peht, toin iävttoin, ete tuu tiädoid lii lasettum merkkim tast, ete tun tuäivuh sämikielâlii palvâlem. Táárbu miel muštâl ääigiväridem ohtâvuodâst, ete tun halijdah sämikielâlii palvâlem já muštâl târhibeht, ete mon sämikielân tun tarbâšah palvâlem. Jis ohtâduvâst, kuus tun lah väärridmin ääigi, parga sämikielâlâš pargee, te viggâp väridid tunjin ääigi eidu ton pargei. Jis suu sämikielâ lii eres, ko maid tun jieš säárunh teikâ ij kavnuu sämikielâlâš pargee, te tust lii haalijddijnâd vuoigâdvuotâ tulkkuumân.

Ko tun tarbâšah palvâlem huápust, ovdâmerkkân tiervâsvuodâkuávdáá koecmist, ige lah máhđulâš stivriđ tuu njuolgist sämikielâlii pargee luus, te mij viggâp vuosâsaajeest kevtiid tulkân táálu jieijâš sämikielâlijd pargeid. Jis sij iä lah kevttimnâál, te mij pyehtip suáittid mii freelance-tulkkálisto tulháid já kojâdâid, ete pastaččij-uv kiinni tállân tulkkuđ puhelin tai eres káidusohtâvuodâ peht.

Tun puávtáh váldid vuástávdimân fáárun omáháá tai kiännii eres aldaulmuu kielâtoorján, mutâ kieldâ ij määvsi tast sunjin päälhi. Kieldâ uárnee tulkum tuš jieijâš pargei tai kieldâ kevttim freelance-tuulháid peht. Taat tondiet, ete kieldâ haalijd visásmittid ton kevttim tuulháid áámmátááiddu.

Tun kaavnah jieš-uv haalijddijnâd listo kieldâ sämikielâlijn pargein toimâsuorgij miel kieldâ nettisijđoin. Tun puávtáh lede meid njuolgist ohtâvuodâst sämikielâlijd pargeid aášijn, moh iä vaadâ ääigiväridem. Tun puávtáh vuolgáttid tuu tiäđuštállâm sämikielân meid šledgápoostâ peht.

Ääigiväridem luhostuvâ táál tuše suomákielân tai engálâškielân. Jis tun halijdah kojâdâid maidnii tai savástállâd kieldâ palvâlusâin sämikielân, te tun puávtáh lede ohtâvuodâst tavesämikielân ávustipšo hovdá Mirja Laitin (tiervâsvuodâpalvâlusah) 040 844 5627, anarâškielân viestâdem- já ohtsâstoimâhovdá Anne-Marie Kallan 040 723 0697.

Sápmelaččas lea vuoigatvuohtha geavahit gieldda bálvalusain sámegiela

Go fitnan eaktuda áiggi várrema, dutnje fálluojuvvo sámegielat bálvaleapmi juogo njuolgga dahje dulkoma bokte, dainna eavttuin, ahte dieđuide lea lasihuvvon merken das, ahte don sávat sámegielat bálvaleami. Dárbbásettiin muiat áiggi várrema oktavuodas, ahte hálidat sámegielat bálvaleami ja dárkkálmahte, mainna sámegielain bálvalusa dárbbášat. Juos ovttadagas, gosa leat áiggi várremin, bargá sámegielat bargi, figgojuvvo, ahte dutnje várrejuvvo áigi justa dán bargái. Juos dát sámegiella lea eará, go maid ieš hálát dahje sámegielat bargi ii gávdno, dus lea vuoigatvuohtha juos hálidat dulkomii.

Go dárbbášat hohpolaš bálvaleami, ovdamearkan dearvvasvuodâguovddáa gohcimis, iige du leat vejolaš lágáidit njuolgga sámegielat bargái, geahččalit ovdasajis geavahit dulkan dálu iežas, sámegielat bargoveaga. Juos sii eai leat geavahan láhkai, sáhttit ringet čađa freelancer-dulkalistamet dulkaid ja jearrat, sáhtášigo soames dalánaga dulkot telefovnna dahje eará gáiddusoktavuoda bokte.

Sáhtát váldit vuostáiváldimii fárrui oapmahačča dahje eará lagašolbmo giellaveahkin, muhto giella ii mávsse dás sutnje báikká. Dát boahtá das, ahte giella hálida leat sihkkar sin geavahan dulkaid ámmátááiddu.

Gávnnat iešge hálidettiin listá gieldda sámegielat bargiin doaibmasurggiid mielde gieldda neahttasiidduin. Sáhtát leat oktavuodas maiddái njuolgga sámegielat bargiide áššiin, mat eai eaktut áiggi várrema. Sáhtát sáddet dihtoštallama sámegilliid maiddái šleadgapoasttain.

Áiggi várren lihkosmuvvá dál dušše suomagilliid dahje eangalsgilliid. Juos hálidat jearrat juoiddâ dahje ságastallat gieldda bálvalusain sámegilliid, sáhtát leat oktavuodas davvisámegilliid rabasdikšuma hoavda Mirja Laitin (dearvvasvuodâbálvalusat) 040 844 5627, anarâsgilliid diedihân- ja ovttasdoaibmahovdii Anne-Marie Kallan 040 723 0697.

Sámmilast lii vuoigâdvuotâ ää'nned kää'dd kääzkkōōzzin sáá'mkiöl

Ko vuásttaválddmōš ođlgat ääi'j va'rjem, tu'ne ta'rjeet sáá'mkiölssaž kääzkkōōzz ju'n-a vuoi'ggest le'be tu'lkkummsin, määinain što teäđääd lii mie'rkkuum tuu tuäivvam sáá'mkiölssaž kääzkkōōzz. Taarb mie'ldd i'Immet ääi'j va'rjem ohttuodâst, što haa'lääk kääzkkōōzz sáá'mkiölle da tää'rkkben, koon sáá'mkiölle kääzkkōōzz taarbšak. Jos juákkest, koozz leäk ääi'j va'rje'men, reäugg sáá'mkiölssaž tuäjjlaž, tu'ne pōōrgât va'rjed ääi'j samai tñ tuäjjli'žze. Jos tñt sáá'mkiöl lii jee'res, koon jiōčč mainstak le'be sáá'mkiölssaž tuäjjlaž ij kaunnu, tu'st lii haa'leemad mie'ldd vuoigâdvuotâ tu'lkkummsa.

Ko taarbšak kirrsallaš kääzkkōōzz, ouddmiärkkân tiervâsvuottkōōskōōzz peei'vstummšest, ij-ka tuu leäkku vuei'tlvaž ohjjeed vuoi'ggest sáá'mkiölssaž tuäjjli'žze, pōōrgâp vuōss-sää'jest ää'nned tulkân jiiijan pōōrt sáá'mkiölssaž tuäjjlažkää'dd. Jos sij jie leäkku ää'nnemest, vuei'ttep säittad čōōđ freelance-tulkkliist tuulkid da kōōččad, päästči-a kää'tt-ne seämmast tu'lkkēed te'lfoon le'be jee'res ougglosōhttuod mie'ldd. Vuäitak vä'lded vuásttavá'lddma mie'ldd roodnairuad le'be keän-ne jee'res ođldäs oummu kiöllveä'rkkben, leša kää'dd ij määu's tá'st su'ne pää'lkk. Kää'dd jää'rjast tu'lkkummuž tá'lkk jiiijas tuäjjlažkää'dd le'be ää'nnmes freelance-tuulki veäkka. Tñt šädd tō'st, što kää'dd haa'lad ainsmōōvvâd tuulkid si'jji ämmat-tääidast.

Haa'lee'n kaaunak še jiōčč liist kää'dd sáá'mkiölssaž tuäjjlain toi'mmsuō'rji meäldlânji kää'dd ne'ttseidain. Vuäitak lee'd ohttuodâst še vuoi'ggest sáá'mkiölssaž tuäjjlažkâda aa'sšin, kookk jie ođlgat ääi'j va'rjummuž. Vuäitak vuōltteed teäđstōōlmōšad sáá'mkiölle še ne'ttpää'st mie'ldd.

Tñ poodd Ääi'jva'rjummuš oo'nnast tá'lkk läädas le'be enggloskiölle. Jos haa'lääk kōōččad mäi'd-ne le'be sagstōōllad kää'dd kääzkkōōzzi pirr sáá'mkiölle, vuäitak lee'd ohttuodâst tá'vvsää'mkiölle äävvhääid jáá'dteei Mirja Laitin (tiervâsvuottkääzkkōōzz) 040 844 5627, aanarsää'mkiölle saagtem- da ohttsažtáimmjáá'dteei Anne-Marie Kallan 040 723 0697.

Uudesta yritys- ja palveluhausta löytyvät kaikki Inarin alueen yritykset, kertoo kehittämiskoordinaattori Marja Männistö. KUV: Anneli Lappalainen

Inarin kunnan yritys- ja kehittämispalvelut yrittäjän tukena

Aiotko yrittäjäksi? Maksuton yrityspalvelu neuvoo

Inarin kunta tarjoaa kattavaa neuvontaa niin aloitteleville yrittäjille kuin jo toiminnassa oleville yrityksillekin, ja palvelu on paitsi monipuolista, myös asiakkaalle maksutonta.

Yritysneuvonnasta painotetaan, että suunnittelun voimaan kannattaa uskoa. Moni yrittämistä harkitseva arastelee esimerkiksi yrityssuunnitelman ja rahoituslaskelmien tekoa, mutta ne ovat edellytyksenä esimerkiksi jo starttirahan tai pankkilainan saamiseksi. Yritysneuvonnan puoleen kannattaakin kääntyä heti alkuvaiheessa, sillä niin suunnitelman laa-

timisessa kuin vaikka kannattavuuslaskelmienkin teossa löytyy sekä valmiita pohjia että apua niitten täyttämiseen, ellei puuha itseltä luonnistu.

Periaate yrityspalvelussa onkin, että se on asiakkaalle helppo käyttää, eikä tämän tarvitse ravata luukulta toiselle etsimässä itse tietoa.

– Tarjoamme neuvontaa myös vieraskielisille yrittäjille ja järjestämme kansainväliseen kaupankäyntiin liittyviä koulutustilaisuuksia. Kuluneena vuonna järjestimme alv- ja tullikoulutusta, kun EU:n verkkokaupassa alv-käytännöt muuttuivat ja yrityksiä

”Myös tonttiasioissa ja toimitilojen hankinnassa voimme olla avuksi, kuten myös investoijien kysymyksissä.”

Löydä Inarin seudun tuotteet ja palvelut kunnan verkkosivuilta!

Yrityshaku

Palveluhaku

kiinnosti lisäksi verkkokauppamyynti Norjaan, kertoo kansainvälisten asioiden koordinaattori **Eila Rimpiläinen**.

– Myös tonttiasioissa ja toimitilojen hankinnassa voimme olla avuksi, kuten myös investoijien kysymyksissä. Jos yrityssuunnitelma vaatii kaavoitusasioita, mukaan yhteistyöhön tulee sitten toki toimijoita tarpeen mukaan, kuten kunnan tekninen toimi tai Metsähallitus, elinkeinojohtaja **Samuli Mikkola** sanoo.

Inarin yritys- ja kehittämispalvelussa apuaan tarjoavat elinkeinojohtaja, kehittämiskoordinaattori sekä kansainvälisten asioiden koordinaattori. Rekrytointivaiheessa vielä oleva uusi yritysneuvoja aloitaneen työssään alkuvuodesta 2022.

Yritystulkki yrittäjän työkaluna

– Inarin kunta on mukana Yritystulkki -palvelussa, johon on koottu yrityksen perustamiseen tarvittavat tiedot, lomakkeet sekä liikesuunnitelma- ja rahoituslaskelmapohjat.

Yritystulkin tiedot ja lomakkeet kaikkiin neen ovat itsenäisestikin käytettävissä kunnan yrityspalveluitten verkkosivuilla, mutta niihin ei ole pakko perehtyä yksin, vaan yritysneuvonnasta ollaan mielellään yrittäjän apuna tieto- ja tukiviidakossa.

Yrityspalveluluettelosta on helppo hakea Inarin yrityksiä

Yrittäminen kiinnostaa inarilaisia, ja yritysmäärä kasvaakin kunnassa jatkuvasti. Inarin kunta on tarjonnut syksystä lähtien verkkosivuillaan kattavan yritys- ja palveluluettelon myös alueen palveluja ja tuotteita etsiville kuluttajille.

– Palveluhausta löytyvät kaikki Inarin kuntaan rekisteröidyt, runsaat 750 yritystä. Kuluttaja voi helposti hakea luettelosta tarvitsemaansa palvelua joko toimialoitain tai suoraan yrityksen nimellä. Näin voi etsiä vaikkapa autohuoltoa tai kampaajaa, ja saa näkyville listan kaikista kunnassa toimivista alan yrityksistä, kehittämiskoordinaattori **Marja Männistö** kertoo.

– Yrittäjät voivat puolestaan itse tarkistaa, korjata ja lisätä haluamaansa tietoa palveluun pyytämällä yrityspalvelusta päivitysoikeuden omiin tietoihinsa. Männistö kannustaa kaikkia yrittäjiä aktivoitumaan tietojensa täydentämiseen.

inari.yrityshakemistot.fi

INARI
Aanaar Aanaar Anár

Tuki on tärkeää, oma panos olennaista

Inarilainen Aki Karvonen aloitti elintarvikealan yrityksensä kesäkuussa. Toiminta lähti lupaavasti liikkeelle, ja Karvonen siirtyikin syksyllä päätoimiseksi yrittäjäksi.

– Yritykseni iKi food valmistaa marjatuotteita. Tarkoitus on pikkuhiljaa laajentaa valikoimaa muihinkin luonnontuotteisiin, Karvonen suunnittelee.

– Kunnan yrityspalvelusta neuvottiin alkuun ja sieltä kyllä sai hyvin vinkkejä. Itse olen perehtynyt tuoteistamiseen ja yritystoimintaan jo luonnonvaratuottajan ammattitutkintoon johtavassa koulutuksessa, joten tarvitsin neuvoja lähinnä starttirahan hakemisessa ja toimitilojen etsimisessä.

Aki Karvonen antaa kiitosta yrityspalvelun tarjoamasta tuesta, mutta painottaa myös yrittäjän omaa panosta.

– Tuki on tärkeää, mutta kyllä lähtökohtaisesti yrittäjän on oltava itse aktiivinen ja etsiä itselleen sopivia ratkaisuja.

Yksin ei kannata jäädä

Myös **Linda Hannus** aloitti yrittäjän uransa pienimuotoisesti päivätyön ohella, sisustus- ja pintaremonttialalla. Sisustustoiminta siirtyi kuitenkin harrastukseksi, kun hän aloitti syksyllä Kiinteistömaailma Ivalon uutena yrittäjänä liiketoimintakaupan kautta. Uusi yritys on nimeltään Ylä-Lapin Kodit Oy.

– Minulla on jo entuudestaan yrittäjätausta ja yrittäjän ammattitutkinto, mutta hain kunnan yritysneuvonnasta apua budjetin kasamisessa taulukkomuotoon. Lisäksi selvitimme mahdollisuutta hakea yritystukia esimerkiksi ELY-keskuksen tai Leaderin rahoituksista. Yritysneuvon vinkistä pääsin tapaamaan kunnan järjestämän Yrittäjän vapaapäivä-tapahtuman tiimoilta myös muita inarilaisia yrittäjiä, Hannus kertoo.

– Sain vastaukset nopeasti ja joustavasti, yritysneuvoja oli helposti tavoitettavissa. Suurin kehittämisen paikka onkin mielestäni tuoda kuntalaisille enemmän esille tällaista saatavilla olevaa palvelua. En minäkään varsinaisesti tiennyt tällaisen palvelun olemassaoloa ja mikä parasta, se on ilmaista! Moni varmasti miettii yrittäjäksi ryhtymistä ja on hienoa, että kunta tarjoaa yritysneuvontaa. Rohkeasti vain kokeilemaan ja miettimään eri yritysmahtomuuksia. Tärkeintä on löytää yritysneuvonnan kautta ne tahot, jotka voivat neuvoa alkavaa yrittäjää esimerkiksi verotuksen, budjetin ja rahoituksen sekä muissa käytännön asioissa. Yksin ei kannata miettiä tällaisia asioita, Linda Hannus suosittelee.

Inarin Vuokra-asunnot Oy on rakennuttanut uutta rakennuskantaa Ivaloon. Kuvassa Ruskatie 19:n kiinteistö.

Väestönkasvu tuo haastetta asuntotilanteeseen

Inarin väestö kasvoi vuonna 2021 vajaalla sadalla ihmisellä. Muuttoliike ilahduttaa, mutta luo samaan aikaan myös painetta etenkin alueen vuokra-asuntotilanteen ratkaisemiseen.

Inarin väestö kasvoi vuonna 2021 vajaalla sadalla ihmisellä. Muuttoliike ilahduttaa, mutta luo samaan aikaan myös painetta etenkin alueen vuokra-asuntotarjontaan.

Inarin Vuokra-asunnot Oy:llä on hallinnassaan 562 vuokra-asuntoa, ja ne ovat kaikki tällä hetkellä täynnä, kertoo Inarin Vuokra-asunnot Oy:n toimitusjohtaja **Sampo Kirjarinta**.

Jonoa vuokra-asuntoihin on tällä hetkellä noin parin sadan hakemuksen verran, joka on Kirjarinnan mukaan ”ihan hyvä tilanne” entiseen nähden.

– Olemme olleet tilanteessa, missä vuokra-asuntihakemuksia on ollut yli 300. Kun kunnalla on tarjota reilu viisisataa vuokra-asuntoa niin sanomattakin on selvää, että jonotusajat ovat pitkät.

Osa hakijoista on asunnonvaihtajia, osa ihan uusia tulijoita.

– Vuokra-asunnon antaminen perustuu usein tarvehankintaan. Tilanteista riippuen pyrimme siihen, että paikkakunnalle töihin tulevat saisivat asunnon mahdollisimman nopeasti, jotta kuntaan saadaan työvoimaa.

Työpaikkojen ja palveluiden sijainnit ohjaavat muuttohalukkuutta tietyille alueille.

– On ymmärrettävää, että moni haluaa asunnon Inarin kirkonkylältä. Sinne tuleekin toisinaan saman verran hakemuksia kuin koko Ivalon kylään, vaikka väkiluku on huomattavasti pienempi.

Vaikka vuokra-asuntoja Inarin kuntaan ovat viime vuosina rakentaneet yksityiset yrittäjätkin, pula vuokra-asunnoista jatkuu edelleen. Kirjarinta kehottaakin hakeutumaan vuokrajonoon heti, mikäli Inariin muutto on suunnitelmassa.

– Mitä nopeammin tulee vuokra-asuntoa jonottamaan, sitä nopeammin saa asunnon. Koskaan ei voi oikein tietää, kuinka pitkään vuokra-asuntoa joutuu jonottamaan.

Vapaita tontteja löytyy

Inarin kunnan tekninen johtaja Arto Leppälä kertoo alueen vapaiden tonttien saatavuuden olevan tällä hetkellä hyvä.

– Inarissa ja Ivalossa on asemakaava-alueilla tontteja aika hyvin tarjolla: kunnalla ja yksityisilläkin ihmisillä on tontteja myynnissä sekä Inarissa että Ivalon ympäristössä.

Leppälä kertoo, että Ivalon taajaman etelä- ja pohjoispuolella on vapaita tontteja kohtalaisen, mutta Inarin kirkonkylällä tarjonta niukempaa.

– Inarin kylän taajamassa Juutuajoen pohjoispuolella joitakin tontteja tälläkin hetkellä löytyy. Saariselältä on tontteja myös Metsähallituksen ja seurakunnan kautta tarjolla.

Leppälä muistuttaa, että tontin voi saada itselleen muullakin tapaa kuin kunnan kautta:

– Onhan sekin vaihtoehto, että jos tuleva asukas viehättyy vaikka jostain tietystä alueesta, niin ainahan voi ottaa selvää, kuka minkäkin maan omistaa ja kysellä, olisiko omistajalla halukkuutta myydä.

Leppälä tietää Inarin kunnassa valmiita asuntoja olevan myynnissä ”jonkin verran”.

– Tiedän, että asunto-osakkeita on myynnissä Ivalossa joitakin, Inarin kylällä ei niinkään.

Pitkään Inarin teknisenä johtajana toiminut Leppälä tietää, että kuntaan muuttava henkilö haluaa usein ison tontin, mikä mahdollistaa erilaisia asioita.

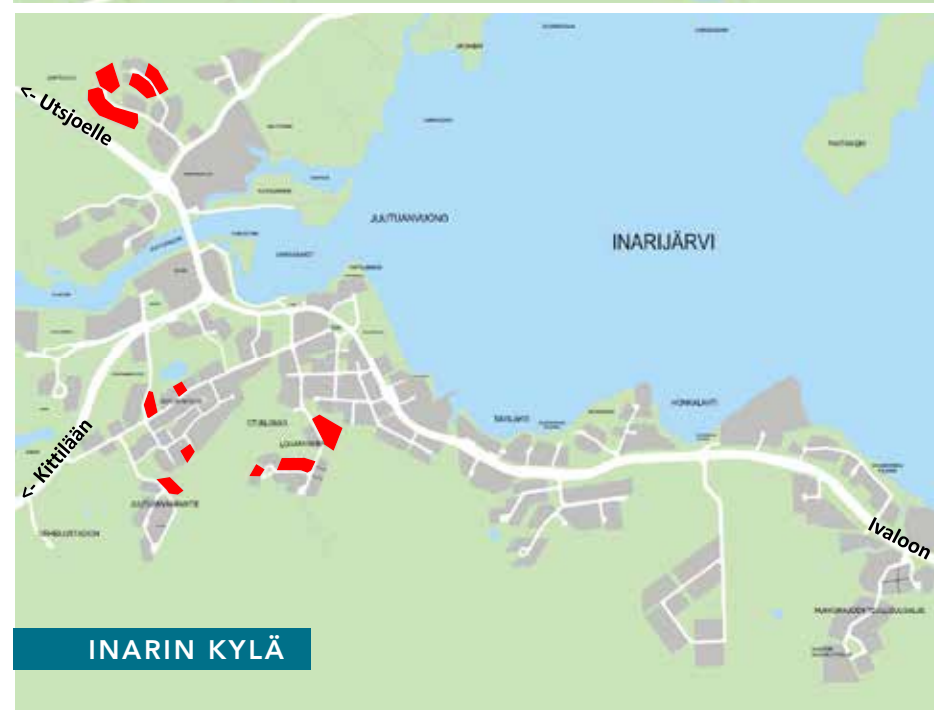
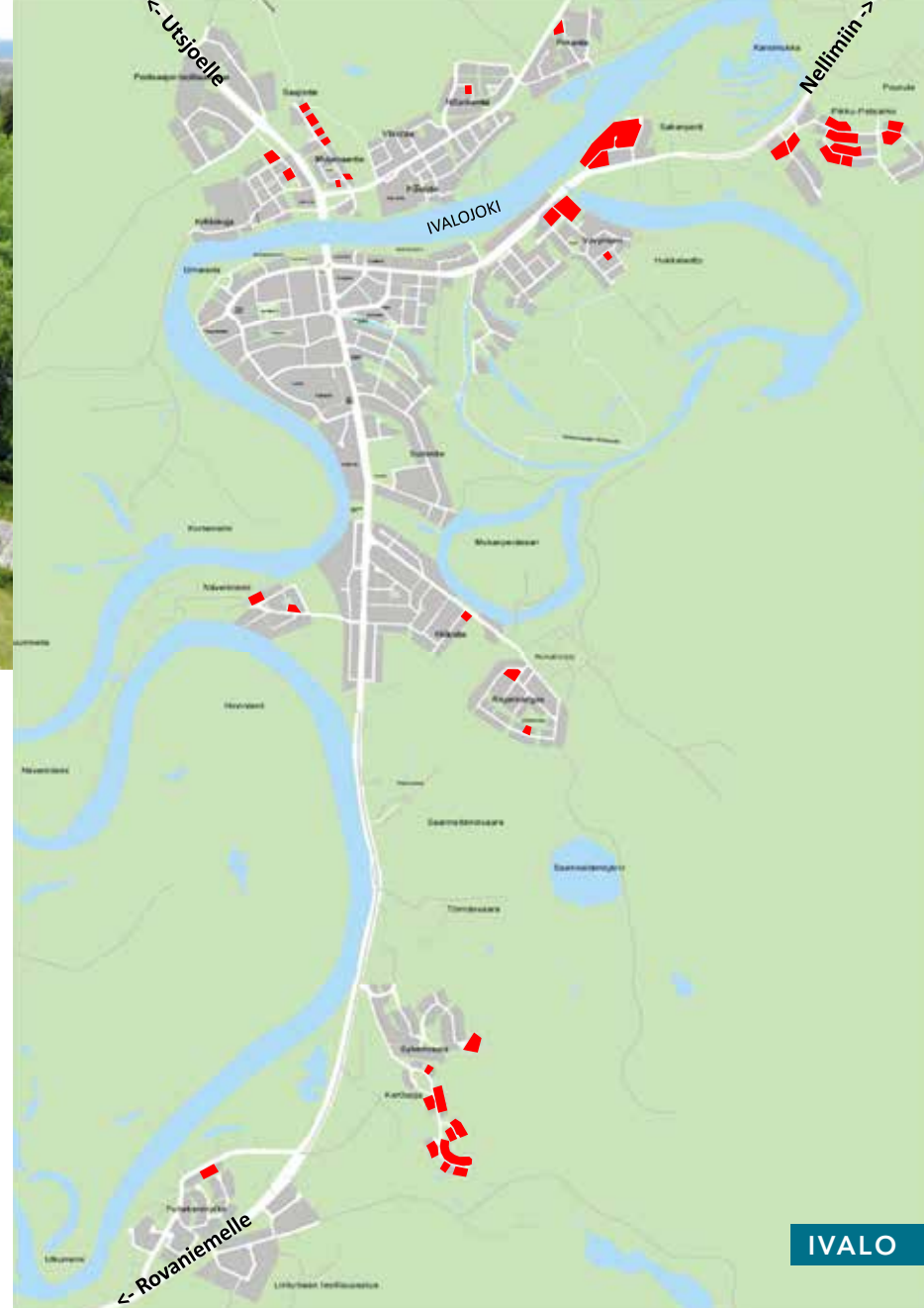
– Kaavoitusalueelle rakentamista suunnittelevat ihmiset haluavat yleensä noin 1500-2000 neliön tontin. Mutta on heitäkin, jotka haluavat hehtaarinsa syrjemmiltä seuduilta. Itse kullakin on erilaisia toiveita asuinympäristöstään.

Leppälä toteaa, että alueen valinta liittyy usein siihen, mistä ihminen on paikkakunnalle muuttamassa.

– Jos muuttaja tulee näille seuduille vilkkaasta kaupungista, yleensä toiveena on päästä asumaan omaan rauhaan.

Myös harrastukset ja kotieläimet vaikuttavat päätöksentekoon.

– Esimerkiksi suuret ajoneuvot, kuten mönkijät, moottorikelkat, traktorit vievät tilaa, ja ne usein halutaan säilyttää omalla pihalla. Myös erilaiset koiraharrastukset ja metsästys ohjaavat muuttohalukkuutta.

– Kaavoitusalueelle rakentamista suunnittelevat ihmiset haluavat yleensä noin 1500-2000 neliön tontin, toteaa Inarin kunnan tekninen johtaja Arto Leppälä.

Inari-passi auttaa tutustumaan alueen palveluihin

Inari-passin myötä kunta haluaa edistää monisuuntaista vuorovaikutusta uusien kunta-asukkaiden kanssa.

– **Inarin kunta** lähettää uusille vakituksille kuntalaisille tervetulokirjeen, joka sisältää kunnanjohtajan tervetuloon, henkilökohtaisen Inari-passin ja kuntaesitteen, kertoo Inarin kunnan kehittämiskoordinaattori **Marja Männistö**.

Vuoden 2022 Inari-passilla pääsee osallistumaan Inarin kunnan liikuntapalveluihin ja Saamelaismuseum ja Luontokeskus Siidan näyttelyihin.

– Haluamme, että uusi kuntalainen pääsee helposti tutustumaan uuden kotikuntansa kulttuureihin, ihmisiin ja harrastuksiin.

Tarkoitus on, että Inari-passin tai muun tervetulolahjan sisältö vaihtelee vuosittain. Inari-passia ei lähetetä uudelle kuntalaiselle automaattisesti, vaan se pitää hakea erikseen. Inarin kunnan nettisivuilla on hakulomake sekä suomeksi että englanniksi. Inari-passi on voimassa vuoden.

– Uusilta inarilaisilta toivomme saavamme myös palautetta kunnan palveluista ja vaikkapa jopa uusia kehittämisideoita, palautteen voi laittaa kunnan kotisivujen palauttekanavan kautta, innostaa Männistö.

Inarin kunta palvelee vieraskielisiä muuttajia Make Inari your Home –nettisivuston kautta, joka löytyy inari.fi –sivuston englannin- ja venäjänkielisiltä kotisivuilta.

Noin 7000 asukkaan Inari on kasvanut noin sadalla hengellä viimeisen yhdeksän kuukauden aikana.

– Kasvumäärä on Inarin näkökulmasta paljon. Vaikka Inari kärsii asutuspulasta, joka osaltaan hidastuttaa muuttoliikettä, kunta tekee toimenpiteitä asuntorakentamisen vauhdittamiseksi, lupaa kunnanjohtaja **Toni K. Laine**.

Keväjärven
kuituosuuskunnan
hallituksen puheen-
johtaja Joni Gauriloff
innostaa keväjärveläisiä
mukaan hankkeeseen.

Tietoliikenneyhteydet paranevat

Valokuitunen Oy aloittaa valokuituliittymien rakentamisen taajamissa. Kylissä hankkeita edistetään osuuskuntien voimin.

I narin kunta edistää valokuituhankkeita kunnassa parempien tietoliikenneyhteyksien rakentamiseksi. Kunta on viimeisen vuoden ajan kartoittanut valokuidun rakentamisesta kiinnostuneita toimijoita ja tällä hetkellä tilanne näyttää hyvältä Inarin kirkonkylän, Ivalon ja Saariselän taajamissa, joissa valokuituyhteyksiä on alkanut myydä kuntaan jalkautunut Valokuitunen Oy.

Muissa kylissä kunta hakee ratkaisuja Lapin liiton kanssa. Hankkeita edistetään muun muassa kylien valokuituosuuskuntien aktiivisen toiminnan ja rahoitushaun avulla. Tarkoituksena on myös saattaa suurin osa Inarin Vuokra-asunnot Oy:n asunnoista nopeiden tietoliikenneyhteyksien piiriin.

Mihin valokuitua tarvitaan?

Matkaviestinverkossa siirretyn datan määrä on viimeisen kymmenen vuoden aikana lähtenyt hurjaan kasvuun ja globaalin tietoliikenteen on arvioitu kasvavan eksponentiaalisesti tulevaisuudessa. Liikenne- ja viestintäviraston mukaan valokuidun ominaisuuksien merkitys kasvaa tulevaisuuden palveluiden monipuolistuessa ja verkon vaatimusten kasvaessa. Valokuitu ei aseta rajoituksia liittymän nopeudelle eikä sen etäisyys liitännäspisteestä vaikuta sen nopeuteen. Sen mahdollistama tekniikka tuo käyttäjille nopeat ja toimintavarmat laajakaistayhteydet, joiden avulla kaikkia internet- ja tv-palveluja voi käyttää sujuvasti.

Pandemia on kasvattanut etätöiden tarvetta ja mahdollisuuksia myös Inarin kun-

nan alueella, lisääntynyt nettipelaaminen ja erilaiset TV- ja striimauspalvelut ovat lisänneet mobiiliverkkojen ruuhkautumista ja painetta etenkin alueilla, joissa ollaan ainoastaan yhden maston varassa. Inarissa myös matkailu kuormittaa mobiiliverkkoja tietyillä alueilla tiettyinä aikoina.

Valokuitunen Oy:n Partner manager **Seppo Alatörmä** korostaa, että valokuituyhteyden hankkiminen on aina myös sijoitus kotiin; valokuituyhteys nostaa kiinteistön ja koko asuinalueen arvoa.

Valokuituyhteyksillä yleisin valittu nopeusluokka on 100 megan latausnopeus, 1000 megan valokuituyhteys on yleisesti nopein kuluttajille myytävä yhteys.

Valokuitukaapelit kaivetaan katualuille ja kadulta pihan poikki omakotitaloasutuksen ulkoseinälle, jonne asennetaan ulkojatkoskotelo ja sisään valokuitupääte, jonka asennuksessa käytetään ohutta ja taipuisaa sisäkaapelia.

Asiantuntijoiden mukaan mobiiliverkot ja kiinteä kuituverkko eivät kilpaile keskenään, vaan tukevat toinen toistaan ja ovat jopa toisistaan riippuvaisia. Mobiiliverkon

tukiasemia ei voida tehdä ilman valokuitua, koska mastolle on saatava yhteydet joko kuidun tai radiolinkin kautta. Radiolinkkien toimivuuteen vaikuttavat sääolosuhteet. Linkeistä joudutaan aika ajoin puhdistamaan lunta ja jäätä. Valokuitu maan alle kaivettuna on siis varmempi vaihtoehto.

Laajakaistakysely osoitti tarpeen

Lapin liitto ja Inarin kunta kartoittivat kuluneen syksyn aikana inarilaisten nykyisiä tietoliikenneyhteyksiä ja niihin liittyviä tarpeita laajakaistakyselyn avulla. Kyselyyn saapui noin 600 vastausta ja vastausten mukaan kysyntää löytyy niin taajama- kuin haja-asutusalueeltakin. Inarilaisista ainoastaan neljä prosenttia on valokuituyhteyksien piirissä. Nykyisen laajakaistan toimivuus sai inarilaisilta 2.71 tähteä viidestä. Nykyisiä Telian kupariin perustuvia ASDL-laajakaistaverkkoja on myös jo purettu pois useista Inarin kylistä ja operaattorit ovat luopumassa kuparista muillakin alueilla.

Laajakaistakyselyn vastauksissa näkyi selvästi, että etenkin tv-palvelut, joiden kavananippuja on viime vuosina supistettu, jättävät toivomisen varaa. Puhelinyhteydet sen sijaan koettiin hieman paremmiksi, vaikka yhä Inarissakin on alueita kuuluvuuden ulkopuolella.

Nopeiden internet-yhteyksien saavuus kotitalouksissa on Suomessa heikompa verrattuna Pohjoismaihin ja Baltian maihin. Suomessa kuituliittymiä oli pari vuotta sitten Liikenne- ja viestintäviraston mukaan 0,18 kpl asukasta kohden, kun pohjolan kärkimaassa Ruotsissa niitä oli 0,28.

Lapissa ja erityisesti Inarissa tilanne on ollut pitkään haastava. Esimerkiksi Sodan-

kylässä ja Utsjoella kiinteitä kuituliittymiä on rakennettu huomattavasti enemmän.

Keväjärven, Tolosen ja Törmäsen kylät aktiivisina – myös Ukonjärven alueella osuuskunta

Nopeiden valokuituyhteyksien rakentaminen kyliin on yhä aktiivisten kylien ja kylälaisten varassa, mutta kylähankkeista on Inarissa jo myönteisiä kokemuksia. Tolosen tien kuituosuuskunta rakensi Inarin kunnan ensimmäisen kyläverkon ELY-keskuksen rahoituksen avulla. Myös Keväjärvelle on perustettu kuituosuuskunta ja tavoitteena on saada rakennustyöt käyntiin kylässä ensi kesänä.

Keväjärven kuituosuuskunnan hallituksen puheenjohtaja **Joni Gauriloff** kertoo, että toiveissa on innostaa mahdollisimman moni keväjärveläinen mukaan ja järjestää vielä loppuvuodesta valokuituilta, jossa kyläläisille kerrotaan lisää hankkeesta. Alustavan postilaatikkokyselyn mukaan reilu puolet kylän asukkaista on kiinnostuneita valokuituyhteydestä. Kylä on yhden maston varassa ja etenkin iltaisin ja viikonloppuisin netti pätkii. Gauriloffin mukaan määrittävä tekijä mukaan lähtemiselle on kuitenkin hinta.

– Olemme kyselleet kiinnostusta lähteä mukaan osuuskuntaan 1500 euron hinnalla. Siinä menee varmaan se kipuraja. Jos paljon menee yli sen, niin varmaan jää liittyjiä pois, arvelee Gauriloff.

Gauriloffin arvio myötäilee inarilaisten vastauksia kunnan laajakaistakyselyssä, jossa 80% hankkisi liittymän, jos sen saisi 1000 eurolla ja jos hinta menisi yli 2000 euron, niin halukkuutta olisi selvästi vähemmän. Rakennustöiden lisäksi kustannuksiin täytyy

tietysti laskea myös varsinaisen liittymän hinta, jonka asiakas tilaa rakennustöiden päätyttyä valitsemaltaan operaattorilta.

Inarin kunnanjohtajan **Toni K. Laineen** mukaan kyläverkot ovat ainoa tapa toteuttaa suurimpien taajamien ulkopuolisia valokuituhankkeita tällä hetkellä, koska valtion laajakaistatuen taso on riittämätön.

”Esimerkiksi valtion vuoden 2021 budjetissa määrärahaa oli vain 5 miljoonaa euroa. Tason nostosta on keskusteltu vuoden 2022 osalta noin 15 miljoonaan euroon sekä mahdollisesti EU:n elpymisvälineestä olisi tulossa laajakaistarakentamisen tukemiseen noin 50 miljoonaa euroa”, kertoo Laine.

Keväjärven kuituosuuskunnan kustannusarvio hankkeelle on 300 000 euroa, jonka EU:n elvytysrahaston, Manner-Suomen maaseudun kehittämissuhteen, tukema osuus on 70%. Inarin kunta on myöntänyt hankkeelle 10 000 euron korottoman ja kulluttoman tilapäislainan, jonka avulla hankkeelle on kilpailutettu suunnitelma, joka vaaditaan tukihakemukseen. Keväjärven kuituverkkosuunnitelman toteuttaa Laptel Oy.

Tiedotustilaisuudet kiinnostivat

CapMan Infran ja **Telian** omistama Valokuitunen Oy järjesti Inarissa kuluneen syksyn aikana kaksi tiedotustilaisuutta, joka on tavoittanut noin sata kuntalaista. Tilaisuuksissa ”valokuituyhteyksien edelläkävijä”, Valokuitunen Oy esitteli suunnitelmiaan rakentaa valokuituyhteyksiä Inarin kirkonkylän, Ivalon ja Saariselän taajama-alueille markkinaehtoisesti.

Antero Isolan tavoitteena on helmikuun 2022 loppuun mennessä tavoittaa noin tuhat kotitaloutta. Jonkin verran sopimuksia on jo tehty ensimmäisen viikon aikana ja suhtautuminen on ollut Isolan mukaan erittäin positiivista. Liittymäsovimuksen voi tehdä myös Valokuitunen Oy:n nettisivuilla. Valokuitunen Oy:n tarkoituksena on aloittaa kaivuutyöt Inarissa kesällä 2022.

Valokuitunen Oy:n myyjä **Antero Isola** ja Partner manager **Seppo Alatörmä**.

”Asiantuntijoiden mukaan mobiiliverkot ja kiinteä kuituverkko eivät kilpaile keskenään.”

– Sosiaali- ja terveyspalvelujen tarjonta tämän kokoisessa kunnassa on erinomaista ja vertailua kestävä, sosiaali- ja terveysjohtaja Jaakko Seppänen toteaa. KUV: Juha Kauppinen

Jos alueen ääntä ei tuoda esiin, alueen ääni ei kuulu

Hyvinvointialueiden aluevaalit käydään tammikuussa. Vaaleissa ratkaistaan, miten sosiaali- ja terveyspalvelut alueilla toteutetaan, sekä miten ja minne rahaa käytetään.

Inarin kunnan sosiaali- ja terveysjohtaja **Jaakko Seppäsellä** on pitkä kokemus Inarin kunnan sosiaali- ja terveyspalveluista.

– Vuonna 2001 aloitin Inarin kunnassa hoitotyön johtajana, ja sittemmin toimin laitoshuollon johtajana. Tähän tehtävään siirryin vuonna 2018. Inarin kunnan sosiaali- ja terveyspalveluiden asiat ovat siis hyvinkin lähellä ja tiedossa.

Eduskunta hyväksyi 23.6.2021 pääministeri Marinin hallituksen hallitusohjelmassa tarkoitetun sote-uudistusta koskevan hallituksen esityksen. Uudistuksessa maahan perustetaan 21 hyvinvointialuetta ja niille siirretään kunnista vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä.

Tulevia aluevaaleja Seppänen odottaa mielenkiinnolla.

– Kuntavaalien äänestysprosentin pohjalta on tehty laskelmia, että alueeltamme pääsisi mahdollisesti kaksi henkilöä tulevaan valtuustoon. Tällä palvelutuotantorakenteet ovat niin erilaisia muuhun Suomeen verrattuna, että jo silläkin alueellinen näkyminen ja kuuluminen on tärkeää.

Seppänen toteaa Inarin kunnalla olevan kohtuullisen hyvä taloustilanne, joka on mahdollistanut esimerkiksi erikoislääkäripalveluiden hankinnan lähipalveluiksi.

– Palvelut ja tarjonta tämän kokoiseen kuntaan nähden ovat erinomaisia ja vertailua kestäviä.

Esimerkiksi vuoden 2024 loppuun asti Ivalon terveyskeskuksessa toimii ympärivuorokautinen päivystys.

– Se on osaltaan mahdollistanut hyvän lääkärirekrutoinnin, eikä lääkäripulaa ole varsinaisesti ollut. Toki taas muu työvoimapula terveyspalveluissa on haaste.

Ennen kaikkea Seppänen toivoo, että alueellinen tasa-arvoisuus säilyisi tulevaisuudessa ennallaan.

– Ammattilaisena ymmärrän sen, ettei tänne voi vaatiakaan sellaisia erityispalveluita, joita pitää tuottaa keskitetysti - mutta niiden tulee kuitenkin olla saatavilla.

Seppänen nostaa esimerkiksi lasten- ja nuorten psykiatrian palvelut sekä terveyskeskuksen päivystyspalvelut.

– Myös vuodeosastopaikkoja tulisi olla ainakin sen verran, ettei asiakkaan tarvitsisi esimerkiksi jonkin tulehdussairauden tai leik-

kauskuntoutuksen takia lähteä Rovaniemelle.

Seppänen toivoo, että alueen ihmiset näkisivät äänestämisen tärkeyden ja käytäisivät vaaleissa ääntään.

– Äänestämällä varmistettaisiin, ettei alueen palvelut menisi ainakaan huonompaan suuntaan. Jos alueen ääntä ei tuoda esiin, alueen ääni ei kuulu.

Nykyiset terveyspalvelut saavat kuntalaisilta kiitosta

Ivalon keskustassa asuvaa **Sauli Paasilinnaa** tulevat vaalit mietityttävät. Erityisesti huolta herättää, onko lääkäripäivystys saatavilla myös tulevaisuudessa.

– Pääasiallisesti Ivalon terveyskeskuksessa on palveluita hyvin saatavilla. Henkilökohtaisella kokemuksella tiedän, että jos kyseessä ei ole aivan akuutti vaiva, niin terveyskeskuslääkärille pääsyä joutuu odottamaan joskus kuukaudenkin. Toki terveydenhoitajalle pääsee nopeammin.

Kiitosta Paasilinnalta saa hyvin toiminut ympärivuorokautinen päivystys.

– Toivottavasti se saa jatkua myös tulevaisuudessa, vaikka pahoin kuitenkin pelkään, että tässä on vaalien myötä sääs-

tötalkoot tulossa. Toivottavasti työpaikkoja ei tulla vähentämään, koska sen myötä palvelutkin usein heikkenevät.

Niin ikään Ivalon keskustassa asuva, 85-vuotias **Raija Peuraniemi** on ollut tyytyväinen kunnan terveystarjontaan.

– Omalla kohdallani asiat ovat toimineet moitteettomasti, ja omat kokemukseni Inarin sosiaali- ja terveyspalveluista ovat hyvät.

Peuraniemi mainitsee henkilökunnan ja potilaan välisen tiedonkulun olevan hyvin selkeää ja riittävää.

– Kun olen tarvinnut jatkohoitoa, minut on ohjattu eteenpäin selkeästi kertoen mitä seuraavaksi tapahtuu, ja kuinka pitkään seuraavaa aikaa joutuu odottamaan. Inarin terveyskeskuksessa koen tulleen kuulluksi, ja toiveeni hoidon suhteen täytetyksi.

Lapin hyvinvointialueeseen 7350 työntekijää

Lapin alueen hyvinvointialue on todella merkityksellinen toimija omalla, yhteensä 21 kunnan, toimialueellaan. Hyvinvointialueen väliaikaisen valmistelutoimikunnan puheenjohtaja **Jari Jokela** laskee, että Lapin hyvinvointialueelle siirtyy kuntien sosiaali- ja terveyspalveluista noin 7200 työntekijää ja pelastustoimesta noin 150.

– Esimerkiksi siitä, millaisten toimipaikkojen avulla toimintoja kussakin kunnassa tulevaisuudessa järjestetään ei ole yksityiskohtaisia päätöksiä, Jokela sanoo.

Tavoitteena hyvinvointialueella on luonnollisesti tuottaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluita mahdollisimman kattavasti ja hyvin tiettyjen kustannusten raameissa.

Aluevaalit 2022 Inarin kunnassa

ENNAKKOÄÄNESTYSAIKA 12.-18. TAMMIKUUTA.

Äänioikeutettu voi vaalipäivän äänestyksen sijasta äänestää ennakoon missä tahansa yleisessä ennakkoäänestyspaikassa kotimaassa tai ulkomailla.

Ennakkoäänestyspaikat 12.-18.1.

Inarin kunnan pääkirjasto, Piiskuntie 4

- ke-pe 12.-14.1. klo 9-18
- la-su 15.-16.1. klo 10-16
- ma-ti 17.-18.1. klo 9-18

Inarin saamelaiskirjasto/Sajos, Menesjärventie 2 A

- ke-to 12.-13.1. klo 12-17
- pe 14.1. klo 12-16
- ma-ti 17.-18.1. klo 12-19

Kiertävän äänestysauton (kirjastoauto) pysäkit ja aikataulu:

Keskiviikko 12.1.2022 Lisma, Menesjärvi, Lemmenjoki, Kaamanen

- klo 9.00-10.00 Lismantie 2046, LISMA
- klo 11.00-13.00 Lemmenjoentie 1030, LEMMENJOKI
- klo 13.30-15.00 Meneskartanontie 71, MENESJÄRVI
- klo 16.00-18.00 Kaamasentie 2855, KAAMANEN

Torstai 13.1.2022 Näätämö, Sevettijärvi, Partakko

- klo 10.00-13.00 Sevettijärventie 12200, NÄÄTÄMÖ
- klo 13.30-15.00 Sevettijärventie 9076, SEVETTIJÄRVI
- klo 15.30-16.00 Sevettijärventie, SUPRU
- klo 16.30-17.30 Käyräniementie 11, PARTAKKO

Perjantai 14.1.2022 Riutula-Angeli

- klo 10.45-11.45 RIUTULA, Keisilahti
- klo 12.00-13.15 KETTUJOKI, Seittimukka
- klo 13.30-14.30 Angelintie, Terstontien tienhaara
- klo 16.00-18.00 Angelintie 6090, ANGELI

Maanantai 17.1.2022 Nellim ja Saariselkä

- klo 10.00-12.00 Nellimintie 4230, Nellimin erähotelli
- klo 14.00-20.00 SAARISELKÄ, Siulan piha-alue

VARSINAINEN ÄÄNESTYSPÄIVÄ 23.1.

Vaalipäivänä äänioikeutettu saa äänestää vain siinä äänestyspaikassa, joka on merkitty äänioikeusrekisteriin ja äänestäjälle saapuneeseen ilmoituskorttiin.

Vaalipäivän äänestyspaikat:

• 001 Ivalon äänestysalue	Inarin kunnantalo
• 003 Törmäsen äänestysalue	Törmäsen Keidas
• 005 Nellimin äänestysalue	Erähotelli Nellim
• 007 Inarin äänestysalue	Inarin saamelaiskirjasto/Sajos
• 008 Kaamasen äänestysalue	Kaamasen kieväri, rivitalo as.
• 011 Sevettijärven äänestysalue	Sevettijärven koulu

Kaikki avoinna kello 9.00-20.00.

Lapin hyvinvointialueella aluevaltuustoon valitaan 59 valtuutettua.

Ota mukaan äänestyspaikalle ehdottomasti henkilöllisyystodistus, joka voi olla ajokortti tai passi taikka vastaava kuvallinen asiakirja. Jos Sinulla ei ole tällaista asiakirjaa, voit saada lähimmältä poliisilaitokselta maksutta väliaikaisen, äänestämistä varten annettavan henkilökortin.

Kotiäänestys

Kotiäänestykseen oikeutetun on ilmoitettava halukkuudestaan äänestää ennakolta kotonaan viimeistään tiistaina 11.1.2022 klo 16.00 mennessä Inarin kunnan keskusvaalilautakunnalle kirjallisesti, sähköpostitse vaalit@inari.fi tai puhelimitse 040 723 0697/ Anne-Marie Kalla.

Kannattaa äänestää aluevaaleissa.

Yhteystiedot

Inarin kunta palveluksessanne – ota suorat numeromme talteen

Kunnantalon aukioloaika 9-15
Kunnan sähköposti: inari@inari.fi
Henkilöstön sähköpostiosoitteet:
etunimi.sukunimi@inari.fi

Kunnanjohtaja Laine Toni K. 040 594 3253

Hallinto-osasto

Hallintojohtaja Palolahti Mari 040 522 1214
Hallintosihteeri Kieksi Tuija 040 486 5855
Viestintä- ja yhteistoimintapäällikkö
Kalla Anne-Marie 040 723 0697
Hyvinvointikoordinaattori Kortelainen Verena 040 626 1018
Atk-päällikkö Akujärvi Anssi 040 733 4147
Talouspäällikkö Kyrö Pirjo 040 517 5042
Arkisto ja kirjaamo, arkistosihteeri Waselius Riitta 0400 547 625
Toimistosihteeri Kaivosoja Tarja 040 678 1311
Toimistosihteeri Marin Piiku 040 745 2881
Neuvonta ja kassa, toimistosihteeri
von Pandy-Harju Helli 040 562 5869, 016 687 208

Yritys- ja kehittämispalvelut

Elinkeinojohtaja Mikkola Samuli 040 635 9101
Kehittämiskoordinaattori Männistö Marja 0400 231 765
Kansainvälisten asioiden koordinaattori
Rimpiläinen Eila 040 562 0620
Yritysneuvoja 045 610 1225

Ruokapalvelu liikelaitos

Ruokapalvelujohtaja Liimatainen Marika 040 507 4609
Ruokapalveluesimies vs. Timperi Minna 040 747 5961
Ivalon valmistuskeittiö 0400 271 877

Sivistysosasto

Sivistysjohtaja Korhonen Ilkka 0400 131 231
Hallintosihteeri Kyrö Satu 040 732 1719
Toimistosihteeri Hilli Riitta 040 726 3553
Koulukuraattori Leskinen Jaana 040 672 1077
Koulupsykologi Heta Toikka 040 353 4640

Kansalaisopisto

Rehtori Kivi Jyrki 0400 342 520
Suunnittelijaopettaja Tuhkala Erja 040 744 6057
Musiikinopettaja Pollari-Näkkäläjärvä Sirpa 040 748 3232

Kirjasto

Kirjastotoimenjohtaja Kallionsivu Mikko 040 158 3262
Kaukopalvelu Markkanen Mervi 040 621 1448
Inarin kunnan pääkirjasto, lainausosasto 040 745 1988
Saamelaiskirjasto 040 592 9915
Kirjastoauto, Myyryläinen Terho 0400 327 475

Kulttuuripalvelut

Kulttuurisihteeri Karjalainen Mirja 040 776 7546

Liikuntapalvelut ja nuorisotyö

Vapaa-aikasihteeri Urpilainen Mervi 0400 172 304
Erityisryhmien liikunnanohjaaja Mäntyjärvi Piritta 040 760 5139
Uimaopettaja Sarre Jorma 0400 528 681
Liikunnanohjaaja Kauppinen Sami 040 593 3455
Ivalo urheilutalo sisäliikuntatilat, sääsuojahalli
Neffling Marko ja Simonen Jyri 0400 522 381

Nuorisotyö

Nuoriso-ohjaaja, Stönö Ivalo, Mäenpää Pirkko 040 569 4011
Nuoriso-ohjaaja, Vintti Inari, Kakko Ulla 040 156 2801
Etsivä nuorisotyöntekijä Kyrö Tuula 0400 239 535

Viestintäpaja

Toiminnanohjaaja 040 723 2738
Työvalmentaja Titoff Tero 0400 591 411
Radio Inari studio 040 650 0727

Varhaiskasvatustoimisto

Varhaiskasvatusjohtaja Saarela Pirkko 040 744 1259
Varhaiskasvatusyksikön johtaja Leivo Krista 040 744 1210
Toimistosihteeri Kukkala Merja 040 702 4414
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja 040 519 9785

Ivalon päiväkoti

Päiväkodinjohtaja Paalanen Mari 0400 398 265

Ivalon päiväkodin päiväyksikkö:

Kullerot (alle 3 v.) 040 820 7353
Kanervat (yli 3 v.) 040 820 9134
Lumileinikit (yli 3 v.) 040 481 3064
Esikot (n. 5 v.) 040 820 5221
Nasti, pohjoissaamenryhmä 040 820 9257

Ivalon päiväkodin vuoroyksikkö

Karpalot (alle 3 v.) 040 765 9227
040 743 9955
Suopursut (yli 3 v.) 040 167 6766

Saariselän päiväkot

Päiväkodinjohtaja Helander Marja 040 620 7697
Tutkijat (alle 3 v.) 040 356 3940
Seikkailijat (yli 3 v. ja vuoro hoito) 040 744 1201

Inarin päiväkot

Päiväkodinjohtaja Järvelä Minna 040 153 3971
Urbi, pohjoissaamenryhmä 040 744 0542
Simput (alle 3 v.) 040 625 6433
Tammukat (yli 3 v. ja vuoro hoito) 0400 276 557

Ivalon ryhmäperhepäiväkot, Päivänsini

040 735 2099

Sevettijärven ryhmäperhepäiväkot

040 147 5229

Koltansaamen kielipesäryhmä, Sevettijärvi

040 631 1098

Koltansaamen kielipesä, Ivalo, Pe'sser

040 485 7350

Inarinsaamen kielipesä, Inari, Piäju

040 143 0195

Inarinsaamen kielipesä, Inari, Pierväl

040 743 7954

Inarinsaamen kielipesä, Ivalo, Kuāti

040 530 9808

Inarin koulu

Rehtori Seilonen Marja 0400 232 662
Vararehtori Näkkäläjärvä Elle-Maaret 040 578 9013
Toimistosihteeri Aikio Tarja 040 589 5684
Koulunkäynnin- ja iltapäiväkerhonohjaaja
Magga Kristen-Anne 040 353 2280
Koulunkäynnin- ja iltapäiväkerhonohjaaja
Alava Jonna 040 579 0162
Koulukäynninohjaaja Hyttinen Essi 040 358 7478
Koulukäynninohjaaja Korhonen Laura 040 670 0849
Keittiö 040 152 9180

Ivalon ala-aste

Rehtori Olli Pirkko 0400 243 721
Vararehtori Arttijeffer Maria 0400 278 252
Toimistosihteeri Jalonen Marika 040 168 5574
Iltapäivätoiminnan vastaava ohjaaja Portti Outi 0400 278 246
Ruokala Makumaa 0400 278 233
Kiinteistönhoitaja Oksman Markus 040 716 3509
<https://peda.net/inari>

Ivalon yläasteen koulu

Rehtori Hynönen Ulla 040 561 1357
Apulaisrehtori Korhonen Anna-Kaisa 0400 223 578
Opinto-ohjaaja Hirvonen Heikki 040 571 0452
Toimistosihteeri Sorvari Minna 040 571 2896
Kiinteistönhoitaja Kokkarinen Mikko 040 683 5674
Ruokala, Akatemia (Ivalon lukion rakennuksessa) 0400 398 285
Kouluterveydenhoitaja Aittokoski Sirpa 040 520 9246
<https://peda.net/inari/inarin-kunna-koulut/ivalonya>

Sevettijärven koulu

Rehtori/Luokanopettaja Nieminen Johanna 040 154 7220
Luokanopettaja 040 593 1322
Aineenopettaja 0400 155 458
Koltansaamen lehtori 040 593 0233
Kiinteistönhoitaja 0400 832 145
Laitoshuoltaja/ruoanjakelu 040 567 9289

Ivalon lukio

Rehtori Hynönen Ulla 040 561 1357
Vararehtori Keskitalo Ulla 040 578 1603
Opinto-ohjaaja Hirvonen Heikki 040 571 0452
Toimistosihteeri Sorvari Minna 040 571 2896
Ruokala, Akatemia 0400 398 285
Kiinteistönhoitaja Kokkarinen Mikko 040 683 5674
Opiskeluterveydenhoitaja Aittokoski Sirpa 040 520 9246
<https://peda.net/inari/inarin-kunna-koulut/ivalon-lukio>

Sosiaali- ja terveysosasto

Sosiaali- ja terveysjohtaja Seppänen Jaakko 040 518 9059
Hallintosihteeri Kukkala Susanna 040 732 1901

Potilasasiamies Elkki Sirpa, ma-pe virka-aikana 040 506 0083
Sosiaaliasiamies, ti klo 12-15 ja ke-to 10-13 050 341 5244

Sosiaalityö

Sosiaalipäivystys ma-pe klo 8-16 040 351 4150
Sosiaalipäivystys virka-ajan ulkopuolella 040 726 6965
Sosiaalityön johtaja Linna Mirka 040 582 6902
Sos.tsto. toimistosihteeri Portti Eija 040 534 3924
Telefax 016 687 436

**Sosiaali- ja terveystoimen
virtuaalinen neuvonta:**
<https://virtu.fi/inari>

Sosiaalityöntekijät

**ma-pe klo 9-10. Muina aikoina työntekijät
eivät ole tavoitettavissa.**

Aikuissosiaalityön sosiaalityöntekijä

Kanniainen Tiina 040 708 5802

Sosiaaliohjaajat:

Leppäkangas Anette 040 835 8025
Sirviö Marjo 040 533 9821
Korpi Arja (päihdetyö) 040 355 9904

Lastensuojelun sosiaalityöntekijät:

Mononen Eeva 040 186 4292

Vammaispalvelun sosiaalityöntekijä

Keränen Mikko 040 703 1191

Lastenvalvoja:

Aarnio Sari 040 844 5478

Perhetyöntekijät:

vs. Riekkä Salla 040 186 4349
vs. Vättö Salla 040 701 1218

Avohoito

Ivalon terveyskeskus

Sairaalantie 15, 99800 Ivalo

Avohoito

Avohoidon johtaja Laiti Mirja 040 844 5627
Toimistosihteeri Huhtamella Ritva 040 162 7891

Ajanvaraus klo 08.00-9.45

040 188 7400
Soittopyyntöjä voi jättää arkin klo 14.00 saakka.
Hätänumero 112
Varayhteydet Lapin tietoliikennehäiriötilanteissa 016 677 850
Päivystävä sairaanhoitaja 24 h/vrk
(vain ensiapu ja kiireelliset puhelut) 040 770 9187
Tietosuojavastaava, rekisteröintipiste
Hepola Anne 0400 482 256

Vastaanotto

Vastaava sairaanhoitaja Pehkonen Maria 040 517 8725

Mielenterveyspalvelut

Ajanvaraus arkin klo 12.00-13.00 040 653 0688
Telefax 016 687 593

Fysioterapia,

ajanvaraus klo 11.30-12.30 040 509 8661

Hoitotarviketilaukset:

katja.eironen@inari.fi, ma ja ke klo 7.00-15.00 040 738 4689

Neuvonta

toimistosihtööri, arkisin klo 8.00-15.30 040 482 5250

Laboratorio,

ma-to klo 7.45-14.30, pe 7.45-13.30,
kokeiden tulokset klo 13.00-14.00 040 188 7400

Lääkekeskus

040 518 3648

Puheterapeutti

040 518 0917

Röntgen

ma-to klo 8.00-15.00 ja pe klo 8.00-13.00 0400 193 160
Telefax, laboratorio 016 687 654

Välinehuoltaja

040 179 3285

Lääkäritoiminta

Johtava lääkäri Liisanantti Outi 0400 699 330
Terveysneuvonnan sihtööri Hepola Anne 0400 482 256

Terveysneuvonnan sihtööri, puhelinaika arkisin klo 8.00-9.00

Pohjois-Inari/Inarin kirkonkylä

Aikuisten terveysneuvonta,
kotisairaanhoido ja
hoitotarvikejakelu 040 844 5628

Aikuisten terveysneuvonta
opiskeluterveydenhuolto, hoitotarvikejakelu 040 844 5482

Kouluterveydenhuolto:

Inarin ala-aste, 1-3 luokkalaiset, ke ja to 040 844 5628
Inarin ala-aste, 4-6 luokkalaiset ja Inarin yläaste 040 844 5482

Etelä-Inarin alue/Ivalo

Aikuisten terveysneuvonta 040 849 6392
Aikuisten terveysneuvonta 040 520 9246
Diabetes- ja sydänhoitaja 040 520 9245
Diabetes hoitovälineet-hoitotarvikejakelu:
jaana.vallivaara@inari.fi 040 520 9245
Lastenneuvola 040 841 7743

Kouluterveydenhuolto:

yläaste, ma ja ti 040 520 9246
ala-aste 040 861 1873

Muistineuvola 040 512 4602
Seniorineuvola joka kuukauden
1. ja 3. maanantai ilman ajanvarausta
Ivalon neuvolan tiloissa
klo 9.00-11.00

Opiskelijaterveydenhuolto (Ivalon lukio) ke 040 520 9246
Rokotusyhdyshenkilö 040 849 6392
Neuvolan perheohjaaja 040 669 7306
Perhesuunnitteluneuvola 040 849 6389
Äitiysneuvola 040 849 6389

Sevettijärvi, ke ja to 040 846 3078

(aikuisten terveysneuvonta,
kouluterveydenhuolto, lastenneuvola, kotisairaanhoido)

Kotihoito

vastaava palveluohjaaja 040 779 2861

Ivalojoen eteläpuoli ja kotiutusasiat:

- sairaanhoitaja 040 482 8359

Ivalojoen pohjoispuoli,

Keväjärvi-Nellim ja omaishoido:

- sairaanhoitaja 040 672 7484

Kotihoidon fysioterapeutti 040 354 0088

Lapsiperhetyöntekijä 040 684 4948

Kotihoidon laskutus 040 162 7891

Kotipalveluauto, ma-pe 8-15 0400 329 413

Etelä-Inarin kotihoito klo 7.00-20.00 0400 157 871

Etelä-Inarin kylätyöntekijä 040 175 7906

Pohjois-Inarin kotihoito 040 770 5176

Pohjois-Inarin kylätyöntekijä 040 138 5960

Sevettijärven-Partakon kotihoito 040 764 0863

Palvelukeskus Koivikon kotihoito

Koivikon hoitajat 040 744 1846
Sairaanhoidaja Onnela Marjo 040 648 7354

Laitoshoido ja asumispalvelut

Laitoshoidon johtaja Halmeaho Katriina 040 622 7744
Toimistosihtööri Alatorvinen Paula 040 529 7221

Vuodeosasto

Telefax 016 677 850

Laitoshoidon johtaja Halmeaho Katriina 040 622 7744

Osastonhoitaja Valjakka Maija 0400 437 015

Vuodeosaston osastosihtööri Pesonen Raisa 0400 501 684

Vuodeosaston hoitajat, A-tiimi 040 770 9186

Vuodeosaston hoitajat, B-tiimi 040 756 6586

Vuodeosaston kanslia 016 687 510

Vuodeosaston fysioterapeutti 040 661 3268

Männikön palvelukoti

Laitoshoidon johtaja Halmeaho Katriina 040 622 7744

Vastaava sairaanhoitaja Temisevä Marika 040 652 6838

Sairaanhoidaja Hilla-Puolukka 040 358 8184

Sairaanhoidaja Kaarnikka-Mustikka 040 588 7698

Fysioterapeutti 040 537 8075

Hilla 040 727 3690

Puolukka 040 530 3741

Mustikka 040 572 2740

Kaarnikka 040 591 7295

Telefax 016 687 437

Kehitysvammaisten palvelut, Kaamostie 15

Kehitysvammahuollon ohjaaja 0400 729 806

Ryhmäkoti Kaamosranta, Kaamostie 15 A 0400 739 703

Kaamosranta rivitalo, Rantatie 18 040 539 0577

Työtoiminnan ohjaaja, puutyöt 040 589 3025

Työtoiminnan ohjaaja, tekstiilityöt 040 532 4881

Terveyskeskuskanttiini 040 663 7053

Suun terveydenhuolto

Ivalo

Ajanvaraus 040 830 8936

Vikatilanteiden varanumero 040 527 1132

Vastaava hammaslääkäri Lindroos Juha 040 643 1199

Hammaslääkäri Saari Jaana 0400 124 263

Lapin yhteispäivystys viikonloppuisin

klo 9.30-12.00 010 633 8330

Inari

Inarin hammashoitola (ei ajanvarausta) 040 620 4516

Ympäristöyksikkö

Terveysvalvonnan johtaja Saramo Minna 0400 662 510

Terveysneuvonnan johtaja Niskala Paula 040 124 4977

Kunnaneläinlääkäri Jyrkinen Venla 0400 398 908

Kunnaneläinlääkäri Pedersen Marja 0400 346 812

Kunnaneläinlääkäri Anunti Eva 0400 291 822

Kunnaneläinlääkäri Nyberg Paula 040 672 4428

Eläinlääkärin päivystys 0600 1 6633

Maataloustoimi

Maataloussihtööri Pulju Minna 040 357 6077

Arktisen Lapin ympäristösuojelun yhteistoiminta-alue

Ympäristötarkastaja Ojala Lilja, Ivalo 040 546 3218

Ympäristöpäällikkö Ojala Teresa, Sodankylä 040 720 5665

Verkkosivu: <https://www.arktisenlapinys.fi/>

Työterveyshuolto

Työterveyshuolto, Terveystalo Inari 030 6000

Kaavoitus, kartoitus ja maanhankinta

Tekninen johtaja Leppälä Arto 0400 692 363

Kaavoitusinsinööri Jomppanen Venla 040 621 3823

Kaavasuunnittelija Roininen Mika 0400 943 534

Kaavasuunnittelija Semenoff Päivi 0400 738 995

Mittausinsinööri Mäkinen Pekka 040 569 0560

Tilapalvelu liikelaitos

Kiinteistöpäivystys ark. 16-22,
viikonloppuisin klo 7-22 040 837 4027

Kiinteistöpäällikkö Korppila Jaakko 0400 398 253

Projekti-insinööri Kanninen Juha 040 587 0148

Ympäristörakentaminen

Maanrakennusmestari Aalto Kari 0400 622 639

Reittimestari Lyöri Kyösti 0400 174 837

Työvalmentaja Huhtamella Keijo 040 834 5472

Kunnossapitotyöntekijä Kiviniemi Rami 040 182 4304

Kunnossapitotyöntekijä Titola Lauri 040 756 1718

kunnossapitotyöntekijä Lehikoinen Jutta 040 757 2696

Kunnossapitotyöntekijä, (Inari) Kantola Pertti 040 776 2807

Kunnossapitotyöntekijä, (Inari) 040 558 4711

Kemppainen Mikko

Rakennustarkastus

Rakennustarkastaja Pietikäinen Vesa 040 770 5173

Tarkastusinsinööri Tammela Reetta-Mari 040 861 8963

Hallintopalvelut

Hallintosihtööri Passi Leila 0400 674 546

Lupasihtööri Kotikangas Pirjo 0400 984 670

Toimistosihtööri Huhtamella Valtteri 040 184 7770

Lapin pelastuslaitos/Ivalon paloasema

Yleinen hätänumero 112

Päivystävä ryhmänjohtaja 24 h, Inari 0400 692 400

Palopäällikkö Harmanen Jukka 0400 211 700

Pelastuslaitos, päivystys, 24h 0400 692 400

Palotarkastaja Mattus Reino 0400 212 700

Ylipalomies Saniola Mauri 040 547 0382

Ylipalomies Sellman Kari 040 547 0392

Inergia-konserni (sähköverkko, vesi ja kaukolämpö)

Arkisin klo 9.00-15.00

Asiakaspalvelu 016 663 200

Henkilökunnan numerot:

www.inergia.fi/yhteystiedot

Vikapäivystys

Arkisin klo 15.00-09.00 ja viikonloppuisin

(HUOM. tekstiviestit eivät tule perille):

Sähkön vikailmoitukset 040 636 2988

Kaukolämmön vikailmoitukset 040 636 2985

Veden vikailmoitukset 040 636 2989

Inarin Kiinteistöt Oy, Inarin Vuokra-asunnot Oy

Päivystys arkisin klo 16-22,
viikonloppuisin klo 7-22 040 837 4027

Vikailmoitukset ma-to klo 8.00-15.30,

pe klo 8.00-14.00 040 161 6676

Toimitusjohtaja Kirjarinta Sampo 040 845 3197

Projekti-insinööri Siltala Jaakko 040 588 3825

Projektiyöntekijä Tolonen Marjo 0400 693 859

Siivoustyönohjaaja Tervaniemi Henna 040 610 7112

Toimistosihtööri Korttila Reija 040 173 7482

Toimistosihtööri Alavahtola Marita 040 170 5337

Toimistosihtööri Nikula Sari

asiakaspalvelu klo 9-11 040 173 7481

Lapin jätehuolto kuntayhtymä

Toimitusjohtaja Aikio Osmo 0400 516 237

Asiakaspalvelu 040 351 1771

Sähköposti: asiakaspalvelu@lapeco.fi

Nuoriso- ja luontomatkailukeskus Inari Oy

Toimitusjohtaja Kämäräinen Riitta 040 514 0889

Sarastia Oy

www.sarastia.fi/asiakaspalvelu

Puhelinpalvelu 020 639 9400

Johtava lääkäri
Outi Liisanantti
toivottaa koko
terveyskeskuksen
henkilöstön puolesta
rauhallista ja turvallista
joulun aikaa inarilaisille.

Covid kiihtyy Suomessa

Rokote on paras suoja koronavirusta vastaan

C OVID 19 -infektio kiihtyy edelleen Suomessa. Olemme saaneet olla Inarin alueella varsin suojatussa asemassa. Kuntalaisten rokotustahti on kiitettävä, mutta toivomme vielä rokottamattomien kuntalaisten ottavan koronarokotteet ja riskiryhmäläisten myös influenssarokotteet. Kolmas koronarokotuskierros pyörii, mutta toisesta rokotuskerrasta on oltava kulunut kuusi kuukautta ennen kolmatta rokotusta, jotta rokotusteho riittää mahdollisimman pitkälle. Rokottamattomilla on huomattavasti

suurempi riski päätyä sairaalahoitoon kuin rokotetuilla.

Tällä hetkellä kahdesti rokotettujen ja alle 12-vuotiaiden lasten ei tarvitse käydä koronatestissä lievissä oireissa. Tilanne voi kuitenkin muuttua, jos sairaanhoitopiirin tartuntatilanne pahenee. Edelleen on syytä muistaa, että flunssaisena ei tule mennä hoitoon, kouluun, töihin tai harrastuksiin. Koronatestausta järjestetään sekä Ivalon terveyskeskuksessa, että 9Lives-yhtiön toimesta Ivalon lentokentällä.

**Jos epäilet saaneesi korona-
virustartunnan, toimi näin**

Varaa aika koronanäytteenottoon Ivalon terveyskeskuksen ajanvarausnumerosta, puh. 040 188 7400 arkisin klo 8.15-10 ja klo 13-14. Äkillisissä ja kiireellisissä sairausasioissa voit soittaa päivystävän sairaanhoitajan numeroon ympäri vuorokauden 24/7. Puh. 040 770 9187.

9Lives Ensihoito Oy -yritys järjestää koronatestausta Ivalon lentokentän edessä. Testauspiste on auki ma-pe klo 10-17 ja la-su klo 11-17. Tarkista ajantasaiset tiedot kunnan nettisivuilta.

Ivalon terveyskeskuksessa on otettu uusi potilastietojärjestelmä käyttöön 1.12.2021. Järjestelmäpäivityksen myötä on äärimmäisen tärkeää, että tullessasi vastaanotolle otat mukaasi ajan tasalla olevan lääkelistan. Muutenkin vastaavaa listaa on hyvä pitää lompakossa tietojärjestelmäkatkosten ja päivystystilanteiden varalta.

Hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta 2022

Pyereh juovlah já luholáš uđđâ ihe 2022

Buriid juovllaid ja lihkolaš ođđa jagi 2022

Šiõgg rosttvid da leklvaž ođđ ee'kk 2022

I N A R I
Aanaar Aanaar Anár